

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izjema nedelje in praznike, ter velja po pošti praveč: za avstro-ogrsko deželo za vsa leta 28 K, za pol leta 15 K, za četrt leta 8 K 50 h, za jeden mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vsa leta 28 K, za pol leta 15 K, za četrt leta 8 K 50 h, za jeden mesec 1 K 30 h. Za pošiljanje na dom računa se za vsa leta 2 K. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poština. — Posamezne številke po 10 h. Na naročbo brez istodobne vplačilne naročnine se ne ozira. — Za oznanila plačuje se od štiritopne peti-vrste po 12 h, če se oznanilo jedenkrat tiska, po 10 h, če se dvakrat, in po 8 h, če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvolijo frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je na Kongresnem trgu št. 12. Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari. — Vhod v uredništvo je iz Vegove ulice št. 2, vhod v upravnništvo pa s Kongresnega trga št. 12.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34. — „Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

Prevrat na Notranjskem in oderuštvo.

„Slovenec“ je priobčil pred kratkim skrajno izzivajoč in revolucionaren članek „Prevrat na Notranjskem“, kateri mrgoli zlobnih zavijanj in hujskanj zoper napredno stranko. Članek dokazuje, da se klerikalci ne morejo pritoževati, da ne uživajo prostosti v besedi in pisavi. Ljudski hujskač pravi, da se na Notranjskem pojavlja „velikanska razburjenost, da v ljudstvu vre in z ognjevito silo hoče na dan, kar je moralo ostati skrito v njegovih prsih (zakaj pa?). Ljudstvo je z bolešno flegmo in s trpečim molčanjem prenašalo oderuški jarem liberalizma. Sedaj se veseli zlate svobode, vsa svoja čustva izraža v enem samem vskliku: Živela splošna volilna pravica! Nasilnost in ječe so otrdile ljudsko stranko. Štiridesetletne težke verige so odzdravljene in na tleh leže liberalizma stari stebri. Da se je to zgodilo, se imamo v prvi vrsti zahvaliti naši uzorni, goreči in požrtvovalni duhovščini. Duhovniki so nam ustanovili gospodarska društva, mlekarne in posojilnice. Ko bi ne imeli prave ljudske duhovščine, bi se še sedaj šopirilo zmajevo gnezdo oderuštva... Čast pa tudi našim poslancem.

Končno Slovenec dopisnik ki je menda ravno prišel skrivnostno sladko ginjen od kakega katoliškega shoda ali iz kat. konsumna, ne more več brzditi svoje fantazije ter pravi:

„Torej, bračo, le na noge! Složni bodimo! Sloga nam krmilo je, sloga zmaga vrage vse! Jadra so nam naš razum, krepost, volja in pogum! V črkah zlatih lesketa se na njih tja do neba: „Z nami Bog in pravde glas! To je prapor, ščit za nas!“ Naj viharja moč razsaja, hraste cepi, skale taja, pahe zemlje naj zdrobi, — vendar kakor siva skala sred viharjev trdno stala kraševska bo naša čast! Živela splošna volilna pravica, nevednost našega kmeta in farovška bira!“

Posneli smo te Slovenčeve izbruhe misleč, da ni odveč, ako tudi čitatelji „Slov. Naroda“ izvedo, kako brezvestno naši klerikalci sleparijo in šuntajo vbogo nevedno

ljudstvo, netijo ogenj in sejejo veter. Ako res pride do viharja in požarja, bodo prvi na vrsti tisti, ki se tako lahkomisljeno igrajo s takim orožjem. (Glej kaplan Miklič!)

Naši novi klerikalni poslanci, katerim se čast poje, menda vendar niso rešili Notranjske, ker so imeli samo pri dveh deželno-zbojskih sejah priliko kazati svoje muzikalne talente in posnemati nemškega nacionalca Wolfa. Može še originalni niso ter imajo k večjemu toliko zaslug, da jih kakšna vsled prepričev in pretepev zloglasna občina na deželi, morebiti Trzin ali na Ižanskem, izvoli za častne občane. Poglejmo rajše, kake zasluge imajo klerikalci in posebno duhovni za „osvoboditev ljudstva“ na Notranjskem? So li res duhovni ali klerikalci sploh odpravili oderuštvo? Nikakor!

Priznava je, da naš kmet vobče danes prav težko izhaja, a tega niso krivi liberalci. V klerikalnih deželah mu gre še hujše, kakor v naprednih, kjer je industrija podpora kmetijstvu. Posebno pa Notranjski ni mogoče živeti samo od poljedelstva, pomagati si mora z vožnjami in trgovino, zlasti z lesom. Les dobiva večinoma iz graščinskih gozdov, plačevati ga pa mora ravno tako pri klerikalnem knezu v Planini, kakor pri liberalnem graščaku na Snežniku ali drugod. Na Notranjskem so bile posebno žalostne razmere do leta 1881., poleg splošne bede je kmeta tiščal nerazmerno visoki davek in — oderuštvo. Tudi tega ne prikrivamo, ker smo ga od nekdaj pobijali. Več kot smešno, predrzno je trditi, da so odpravili oderuštvo duhovni, kateri se tako krčevito drže tlake in bire, katera se ima po zakonu odpraviti. Da se ne vpirajo odpravi bire iz umislenja do kmeta, ampak iz lastnega egoizma, je pač jasno vsakemu razsodnemu človeku. Poleg postavne bire „dobro ljudstvo“ še vedno kaj „prostovoljno“ navrže, boječe se zamere gospoda. Mnogim župnikom kmetje še vedno tlako delajo, še bolj kakor so jo nekdaj delali oderuhom. Odpovejte se tlaki in biri, da se bode kmet res „veselil zlate svobode“.

Oderuštva ni odpravila naša „uzorna, goreča in požrtvovalna duhovščina“, ampak britke izgube v letih 1868. do 1881. da pre-

več svobode v gospodarskem oziru škoduje kmetu in gospodarsko slabotnemu človeku. Postavodajstvo je stoletja na tem polju delalo poskuse, kako naj bi se na jedni strani kolikor mogoče respektovala splošna konkurenca in prostost pri gospodarstvu in trgovini, na drugi strani pa branilo tudi nevedne, slabotne in lahkomisljene ljudi pred gospodarsko močnejšimi. V Avstriji je že pod Marijo Terezijo „oderuški patent“ z dne 26. aprila 1851. l. določil obrestno mero na 5 % proti zastavi in na 6 % brez zastave, kar vobče v naši deželi tudi danes velja. Poznejši patent z dne 29. januarja 1787. je odpravil to omejitev ter se izrekel za prostost pogodb in za prosto konkurenco. Toda kmalu se je spoznalo, da je ta prostost škodljiva, ter je vlada celo razpisala darilo za najboljši odgovor na vprašanje: „Kaj je oderuštvo in se mu li more vpreti brez kazenskih zakonov? Tudi ta razpis ni imel uspeha. Kaz. zakon z dne 3. septembra 1803. kvalifikuje oderuštvo kot težki polic. prestop ter zopet določa obresti s 5 ozir. 6 %. Kaj je oderuštvo, precizuje bolj natančno zakon z dne 14. decembra 1866., zakon z dne 18. junija 1868. pa je odpravil vse prejšnje zakone glede oderuštva ter ustanovil v tem oziru popolno svobodo. Da je to slabo vplivalo na gospodarske razmere v naši državi, se je najhujše pokazalo v Galiciji pri nas pa na Notranjskem, morebiti najbolj v bistrickem okraju. Egoisti so hoteli s silo čez noč obogateti, med klerikalci in liberalci se ni delalo razlike. Prišlo je tako daleč, da so ljudje imeli tistega za poštenega, kdor ni jemal od posojil več nego 12 % obresti. To se vidi tudi iz tega, da je gališki deželni zbor leta 1874. zahteval, da obresti ne smejo presegati 12 %! Galicija in Bukovina sta dobili že leta 1877. zopet zakon zoper oderuštvo, ker so ravno v teh deželah židje najhujše počenjali. Dobili smo potem še danes veljavni zakon za celo državo z dne 28. maja 1881. zoper oderuštvo ali nepošteno postopanje pri kreditnih opravilih. § 1. tega zakona določa: „Kdor pri dajanju ali podaljšanju kredita zlorablja lahkomisljenost ali mu znano stisko, neizkušnost, slabi razum ali raz-

burjenost dolžnika s tem, da si da po kom obljubiti ali nakloniti imovinske dobičke, kateri so pripravi prouzročiti gospodarsko pogubo dolžnika, je kriv pregreška ter se kaznuje z ostrim zaporom od 1 do 3 mesecev in z denarjem od 100 do 500 gld. Tega kaznjivega dejanja je kriv ter se jednako kaznuje tudi tisti, kdor pridobi in proda ali se pogaja za terjatev, o kateri mu je priznana, da je nastala na spredaj navedeni način.“

Kdor se pa obrtoma ali iz navade peča z oderuštvom, se lahko kaznuje z ostrim zaporom do dveh let in poleg tega še z denarno globo do 6000 kron!

Ta strogi zakon je tedaj že pred več nego 20 leti odpravil oderuštvo tudi na Notranjskem, ne pa tamošnja „uzorna duhovščina“. Kdor je poznal Notranjsko pred letom 1881. in jo pozna danes, nam bode to gotovo pritrdil. Danes se v naši deželi o oderuštvi ne more govoriti in kdor se še da odirati, je temu sam kriv. V vsakem okraju imamo posojilnice, v nekaterih še preveč, kdor je vreden in potreben kredita, dobi z lahko denar za 5 % ali k večjemu za 6 % obresti. Zakon iz leta 1881. je spravil mnogo oderuhov v zapor, sodišča tudi klerikalcem niso prizanašala. „Slovenec“ naj nekoliko prereseta svoje ljudi in se bode o tem prepričal, ako se hoče. Nesramno je, narodni stranki predbacivati oderuštvo ali je celo identifikovati. Slovenec dopisnik — ip pricaplja čez 20 let po odpravi oderuštva ter fantastično hvali in povzdiguje duhovščino trdeč, da bi se na Notranjskem še sedaj šopirilo zmajevo gnezdo oderuštva, ako bi ne bilo prave ljudske duhovščine! Zakon kaznuje kot oderuha tistega, kdor v svoj dobiček izkorišča lahkomisljenost, stisko, neizkušnost in slaboumnost dolžnika, timveč bi moral kaznovati tistega, kdor si prizadeva izmuzati denar od revnega bolnika, ležečega na smrtni postelji in v strahu pred negotovo večnostjo!

Ako naši katoliki govoré o oderuštvi na Notranjskem, radi kažejo na Ilirsko Bistrico in Trnovo in tamošnje naprednjake. Res je bilo do leta 1881. posebno v Bistrici nekaj mož, ki so jemali visoke obresti in

LISTEK.

Bucek pa električna.

Tiste dni, kmalu po otvoritvi električne cestne železnice, se je pripeljal moj prijatelj Bucek, hišni posestnik in cimentiran krokar, iz Zagreba domov v Ljubljano z mano in pa z odraslim hrvaškim mačkom, ki je bil že prej podoben levu v najboljših letih.

Mogočno se je razkoračil mož pred kolodvorskim poslopjem, dostojanstveno odklanjal ponudbe prijaznih voznikov, pogledal po vremenu in si dejal neizogibni dežnik pod levo pazduho.

»Viž,« je izpregovoril z zapeljivim glasom hripavega gramofona in pokazal z desnim palcem na desno, »tamle tisto, to je naša nova ljubljanska električna cestna železnica. Da se nihče ne zmoti, so vozovi rdeči in rumeno zaznamovani. Primojnjaja reč vendar, še se nisem vozil ž njimi! Kar sram me je! Če bi šla peš, bi šla v pol ure doma. Pa bodiva danes tako nobel, poskusiva to reč brez konj in se popeljiva proti domačemu ognjišču, kjer naju že pričakuje večerja in Buca.« Krenila sva jo torej proti vozovoma.

Že je vzdignil Bucek nogo, da bi zlezl na tramvaj, pa se je še o pravem času domislil, da so mu pošle cigare. Obrnil se je, in stopila sva k trafiki. Tam je izbiral smotke neki Buckov znanec, čigar častito ime sem, žalibog, pozabil že tisti večer.

»O, ali si ti tukaj?« Ga je pozdravil Bucek. »Veš, prijatelj, v Zagrebu sem bil, v Zagrebu. To so me gledali Hrvati! Pa Hrvatice šele, Hrvatice! To je bil semjenj!«

»Hm!« je zinil oni enakodušno. Bucku to ni bilo všeč. »Ti ne veš, kako so me imeli radi tam Hrvati. Pa Hrvatice tudi.« Ehm! Hm!

»Dva dni sem prebival sredi Zagreba, pa bi bil kmalu dodal še en dan, kaj praviš? Zdaj mi je pa res žal, da ga nisem, Boga mi!«

»Pa bi ga bil,« je godrnjal nehvaležni poslušalec in vlekel slamico iz viržinke.

»Še en teden bi bil ostal tam, pa bi znal bolje hrvaško, kakor vsak Hrvat.«

Oni je samo skomizgnil z ramami.

»Ti si danes malo slabe volje, že vidim,« je povzel Bucek iznova, »ampak... veš, saj se res čudim, da me niso pridržali po sili. Sam več ne vem, koliko

bratovščin sem pil. Boga mi, s Hrvati, to ni nobena šala! Kdor ni trdnega zdravja in ne zna dobro požirati, ta je izgubljen in si ne pridobi nikdar nobenega pravega prijatelja. Ampak jaz... škoda, da si jih nisem zapisal, tistih bratovščin, Boga mi!«

»Z Bogom, Bucek,« je dejal trdovratnež, ki si je bil prižgal svojo dolgo, in zapustil prijatelja Hrvatov in Hrvatice.

»Z Bogom!« je klical Bucek za njim. »Vidiš, bratec, rad bi ti povedal kaj natančnejšega o tem, kako imenitno sem se zabaval, pa se bojim, da ne bi zamudil električne! Adijo, no madžareMBER! — Dve kubi prosim, eno zame, eno pa za tegale tule!«

Tačas je pozvonil sprevodnik na prvem vozu, in ta se je jel takoj pomikati.

»Eha!« je zavpil Bucek. »Tukaj sta še dva, ki bi se rada peljala! Počakajte vendar še nekoliko! Saj je še dosti prostora! Viž ga vruga! Eha, možiček! Eha! E-e eha!«

Po teh besedah je vrgel dvajset vinarjev prodajalki tja in pohitel za vozom. Povabil je tudi mene s sabo, in zdirjala sva obadva po stranski poti dalje. Ali vedno hitreje se je odmikala električna in kmalu postala na Dunajski cesti.

»Viž ga kajona!« se je jezil Bucek »Šele zdaj naju je zagledal! No, zdaj pa le nekoliko bolj polagoma! Prižgiva si cigare. Bo že počakal, če bo hotel! Drugače bo pa kdo drug zaslužil. E — lej ga škrate, spet poganja! Pa se moti, če misli, da bom še kaj dalje bezljal za njim! Le zvoni, kolikor hočeš! Midva pa si nočeva nakopati pljučnice, ampak čisto počasi bodeva lezla, kaj ne prijatelj? Saj pride drug voz. Medtem pa stopiva nekoliko v tistole gostilnico! Že dolgo nisem bil tam. Radoveden sem, če me še kaj poznajo.«

V gostilnici je naročil Bucek dva vrčka piva in izvedel na svoje veliko veselje, da so ga ohranili vsi tamkaj v prijetnem spominu. Takoj jim je začel pripovedovati, kako imenitno se je imel v Zagrebu.

Kar je prizvonil drugi voz. Naglo je Bucek izpil svojo merico. Ko pa je hotel plačati, se je pokazalo, da nima drobiža. Preden je bil petak izmenjan in preden sva prišla venkaj, se je električni voz že veselo zibal od mitnice doli v mesto. Bucek nanovo okrepčan je pihal za njim, pa ne dolgo.

»Veš kaj,« je dejal, ko se je ustavil, »zdaj se pa lahko malo oddahneva, dokler

tudi kaj „za dobroto“. A dotičniki, ki so že vsi pomrli, niso imeli, akoravno imoviti, v občini nikakega vpliva in ugleda. Celo v občinski zastop ni mogel nihče priti. Tudi med priprostim kmeti so se nahajali oderuhi, ki so prav spretno prakticirali s 24% in višje. Radovedni smo na imena tistih duhovnov, kateri so odpravili te oderuhe, ako ne obstoji njihova zasluga samo v tem, da so jih pokopali. V Trnovem se tudi takrat niso nahajali oderuhi. Neradi navajamo imena, a ker se narodnjakom tako pogostoma očita oderuški denar, moramo konstatirati, da sta bila premožnejša brata Valenčič skoz in skoz poštna moža, prvi bolj konservativen, drugi odločno napreden. Vžival je splošno zaupanje ljudstva ter mnogo let županil v Trnovem. Samo v župnišču ni bil posebno priljubljen, ker se je upiral tudi zoper farovško oderuštvo.

Oderuhov smo se tedaj že davno iznebili, zlata svoboda pa pride šele tedaj, kadar dobimo zakon, ki bode kakor oderuhe v gospodarskem oziru, kaznoval tudi tiste, ki nevednost, neizkušenost in slaboumnost našega kmeta zlorabljajo v politične namene. To je duševno oderuštvo in nasilstvo.

Tudi ni res, da so duhovni odpravili oderuštvo z ustanavljanjem gospodarskih reete konsumnih društev, mlekar in posojilnic. Prve in najmočnejše posojilnice v deželi so ustanovili liberalci in tudi več mlekar. O vrednosti kons. društev je pa škoda govoriti. Ker niso nastala iz gospodarskih potreb, ampak iz političnih razlogov, ne morejo biti zdrava.

Ako se „Slovenčev“ dopisnik ne boji resnice, bode lahko poizvedel, kako neznosno visok je bil do leta 1881. zemljiški davek na Krasu. Po uredbi katastra in zemljiškega davka, odkar je že minulo 20 let, se je v mnogih občinah zemljiški davek znižal za več nego polovico. Še leta 1880. je znašal na Kranjskem 850.300 gld., leta 1898. pa samo 486.000 gld. ter se je od tega časa zopet zmanjšal. Da se je pri uredbi zemlj. davka na kranjske neugodne razmere primerno oziralo, imajo zasluge tedanje komisije, posebno liberalni graščak baron Apfaltrern, ne pa notranjski duhovni in klerikalne ropotulje v deželni zborni.

Dotična akcija se je že pričela l. 1869. pod fin. ministrom Brestelom, nadaljevala se je pod Pretisom in končala pod Dunajevskym. Leta 1881. se je bil določil državni zemljiški davek za 15 let po 75.000.000 kron na leto.

Novi osebno dohodninski davek, ki ga ne plačujejo kmetje, pač pa Slovenčevi „oderuhi“, je omogočil, da se je zemljiški davek zopet izdatno znižal ter znaša po proračunu za leto 1902. samo 54.800.000 kron, tedaj za več nego 20 milijonov kron manj.

Ako pomislimo, da se izda za poljedelsko ministrstvo in za deželno kulturo, razne melioracije itd. na leto okroglo 16 mil. in da stanejo davčni uradi in zemljiški kataster 19 mil. kron, potem ne bode težko izračunati, koliko ostane državi zemljiškega

avka in kakšni oderuhi so liberalci, ki so sodelovali pri dotičnih zakonih in proračunih.

Znano nam je, da je posebno Notranjska potrebna deželne pomoči, zlasti za dobavo potrebne vode, za pogozdovanje Krasa itd. Napredna večina dež. zbora ji je rada pomagala, kadar je bila kaka stvar zrela in kolikor dopuščajo deželne finance. Ne bomo naštevati dotičnih podpor, ker bi to segalo predaleč, ter jih nočemo nikomur očitati, ampak samo konstatovati dejstva.

Sedaj se nam zatrjuje, da ljudstvo glasno zahteva in kriči: na dan s splošno in jednako volilno pravico! V resnici pa to kriči samo Šusteršičev gobec, nekaj malo njegovih podreptnikov in socialdemokrati, najzadnje naši konservativni kmetje.

Znano je, kako ponosno poudarja naš kmet pri vsaki priliki, da „fronke“ plačuje, in ako ima poleg svoje kmetije še kako malo obrt, da plačuje tudi „potent“. Znano je tudi, kako se stari kmetje branijo kajžarjev v občino in kako strogo varujejo n. pr. svoje pašne in druge stare pravice nasproti malim posestnikom. Podajte se v resnici med kmete v posamezne vasi in ne samo na oder pred kako župnišče in skrbno pripravljeno množico, opazujte razmere brez hujškanja, kakršne so v resnici, in zaman boste iskali med kmeti tisto navdušenje za jednako volilno pravico ali za druge jednake pravice, s katerim navdušenjem se svet slepi v klerikalnih listih in na klerikalnih shodih. Ako vprašaš kmeta, ki je ravno prišel od klerikalnega shoda, kako da se je tako hitro navdušil za splošno jednako volilno pravico, ti odločno odgovori, da to ni res, ampak da se gre samo za graščake. Imeti hoče tedaj jednake pravice z graščaki, nikakor pa ne s kočarji in delavci. To je pač umevno. Svoboda v gospodarskem oziru se ni obnesla, treba je bilo strogega zakona zoper oderuhe, dajte nam podoben zakon tudi za varstvo politične svobode zoper brezvestne zapeljivce kmeta in „malega moža“, da bode ta v resnici mogla prosto in po svojem prepričanju voliti, in mi bomo takoj za splošno volilno pravico. Dokler se bode naš kmet, ki ima že volilno pravico, bal, da ga bode vrag vzel ali kaplan zamaševal, ako ne voli po njegovem povelju, se je težko navduševati za take pravice, ki so popolnoma vtemeljene pri naprednih narodih. Ako bi se n. pr. danes v Macedoniji vpeljala splošna in jednaka volilna pravica, pride bržkone tudi nekaj pobožnih banditov v zbornico.

Čudno bitje je dr. Šusteršič, ki — zimiš svojo pisarno — tako odločno zahteva jednake pravice za „ljudstvo“, v katero seveda liberalci ne spadajo. Z žlindro se maže, sedaj govori iz njega sv. Duh, sedaj ljudstvo, ljudska posojilnica ga pa redi in pase. Njegovi kolegi, ki so tudi dovršili visoke šole, a so bili tako neprevidni, da so vstopili v državne službe ter sedaj žró državni kapital, bi prav radi zamenjali ta vžitek s tistimi dohodki, katere dobiva Šusteršič samo za svoj spakedrani podpis pri ljudski posojilnici in drugih takih ljudstvo osrečevalnih zavodih.

Prepričani smo o tem, da se bodo

preje ali pozneje izjasnila vremena tudi v nižjih slojih našega ljudstva, ne na korist klerikalizmu, gotovo pa na korist ljudstvu. Želimo le, da se to zgodi čimprej in da maček po sedanjosti pijanosti ne bode prehud.

x.

Hrvatske razmere.

Zagreb, 1. avgusta.

Ne morem drugače, kakor da se tudi danes pozabavljam s finančno negotbo med Madjarsko in Hrvaško. Materijalno stran tega vprašanja sem razpravljal v prejšnjih dopisih, a v nastopnem se bom potrudil, da podam Vašim cenjenim čitateljem kolikor najbolj mogoče jasno sliko, kako se razvijajo današnje razmere. Vprašanje je velikega življenjskega pomena, ker na dobro urejenih materialnih razmerah vse temelji in ugodno napreduje, in bi vsled tega bilo popolnoma v redu pričakovati, da bo to vprašanje vse in vsakogar zanimalo, da bo stalo v prvi vrsti ter s svojo važnostjo zakrilo in zatemnilo vsa ostala vprašanja. Da to pri nas ni tako, s tem le dokazujemo, da nismo narod svest si svojega položaja in svojih življenjskih potreb, da ne govorim o samozavesti in ponosu, o katerih morete vsak dan na tovore čitati pustih fraz in deklaracij, dočim se pri delu in v istini pokazuje, da je demoralizacija naša narodna institucija. In nehote prihaja človeku na um, kakor se s poštenjem najbolj ponašajo propale ženske, ravno tako se pri nas neprestano trobi o slavi in velikosti narodni v vseh časih, tako da bi nam morali najslavnejši in največji narodi zavidati sijajnost naše preteklosti, zavest in ponos.

Iz prejšnjih mojih razlaganj je jasno, da celo ono razpravljanje med regnikolarnim odborom s hrvaške strani ni nič drugega, kakor taktika grofa Khuena, da z madjarske strani izpreša po kak poldrugi milijon goldinarjev več na leto. V ta namen meša on tudi svojega poročevalca Egersdorferja in Franka in Vrbanića; prvi mora priti z večjimi zahtevami, poslednja pa še z večjimi, da pridobita prvemu večjo moč ter mu s tem pripomoreta do uspeha. Stvar je sama na sebi povse enostavna in praktična in če bi izhajala iz poštenih nagibov, ali če bi stali za njo narodni stvari udani ljudje, ki so se v vodstvu javnih poslov pokazali solidne in vredne, brezdvomno bi bila stvar tudi simpatična ter bi našla vsakogar pomoč. No tako pa, ko se zna, kaj je oni zistem in pri čem je dosedaj vse deloval, bilo bi več kot naivno misliti, da bode v tretjem deceniju opustil to, s čemur je polni dve desetletji izvajal brutalnost, cinizem, nepotizem in eksploatacijo, vse na korist znane koterije, ki se kaže napram Madjarski do skrajnosti servilno in podlo, a na spodaj enako bahato, brezobzirno in drzno.

Kako vsa ta komedija finančnega tzv. nagodbenja nima nikake podlage niti vpliva, vidi se najbolj iz tega, ker se po-

vodom tega v celokupnem našem ambientu nikjer ne vidi sledu in ne sliši glasu o kakem gibanju ali o kakšnem želi večjem življenju. Pa ako se vkljub vsemu temu vendar ne kaže nikak znak življenja, potem to dokazuje, da je svet ali indolenten, ali na pameti zabit, ali pa je splošno izgubil vsako vero v sebe in v druge.

Naravnost klasičen dokaz naše mizerije se je prigodil ravno te dni. Kakor sem povedal v zadnjem svojem dopisu, je obelodanjen posebni nuncij dr. Franka, potem ko ga je prineslo glasilo Košutove stranke »Független Magyarországa«. Značilno je, da je obelodanjenje tega nuncija bilo zabranjeno po madjaronski večini, tedaj po komandi grofa Khuena. Značilno je, da se je zabrani uklonil sam dr. Frank in vsa naša krasna opozicija, a značilno je tudi, da je to zabranilo moral osmešiti in ovreči ravno organ radikalne madjarske stranke in tako vlti kapljico korajže v bedna hrvaška junaška srca. No kar je nato sledilo, to je uprav krona bede in podlosti, pripravo, da tudi najnepristopnejšemu odpre oči in pokaže, zakaj in kako smo dospeli do tega, da smo doma tlačeni in teptani, a zunaj prezirani. Jedva je bil obelodanjen Frankov nuncij, ko se je že požuril predsednik hrvaškega kraljevega odbora ter se izjavil v imenu večine — ne sme se pozabiti, da je ta večina Khuenova marioneta — da odklanja vsako odgovornost za žaljivi ton, v kojem je napisan Frankov nuncij. Potrebno je tukaj konstatirati, da moč Frankovega nuncija, posebnega onega iz leta 1899, ki je podlaga sedanjemu ter istemu tudi izrečno priklopljen, je v konstatiranju dejstev, vsled katerih Madjarska Hrvaško na uprav infamni način izrablja in eksploataira, in dokler še ostane vse tako, dotle teh dejstev ne morejo ovreči niti sami Madjari niti njihovi branitelji v Hrvaški, regnikolarna deputacija nima nujnejšega dela, kakor da s takimi nedostojnimi izjavami miri madjarske živce. In potem naj se pameten človek čudi, da ugledni madjarski publicist kakršen je Nikola Bartha, govori o Hrvaški in Hrvatih v malovažnostjo in s prezir, kjer imamo na eni strani skopce grofa Khuena, pripravljene za vsako in najnedostojnejše delo na drugi strani deklaratorno opozicijo, ki s svojim praznim delovanjem v tridesetih letih ne le da ni dosegla niti ednega edinega političnega uspeha ter ga tudi doseči ni mogla, temuč še niti poskušala ni, da bi v katerem koli pogledu na realnem polju kaj dosegla. Pri presojanju Hrvaške in Hrvatov so danes, žalibože, vsi več ali manj Barthe, ker ljudje, ki z zdravimi očmi opazujejo naše odnose ter se ne dajo slepti niti s frazami niti s simpatijami, preveč jasno vidijo, da na Hrvaškem igra glavno vlogo slepilo in falzifikacija. Opozicija stoji v oblakih, sanjari o tem, kar je bilo, in kar ni bilo, vodi sebe in narod s slepilom, da bo prišlo do te sanjave historičke razdružitve, a vlada in največina brutalizira in tiranizira na spodaj slepi na vse strani tudi navzgor s falzifikatom pravega stanja stvari.

Tudi ta najnovejša taktika grofa Khuena, ko je zabranil obelodanjenje Frankovega nuncija in izjava predsednika regnikolarne deputacije ni brez računa. Zabranitev bi naj bila opozorila Madjare, kako odločnega in dalekovidnega, a nad vse opreznega zastopnika svojih koristi imajo v grofu Khuenu, ki zna na ta način služiti višjim državnim madjarskim interesom, a umivanje rok z izjavo predsednika naj bi se doseglo, da bodo Madjari rešeni reagirati na ona navajanja nuncija, ki vsebujejo gola dejstva ter so potrebne obsodbe tega stanja in odnošaja.

Vse to se dogaja ob največji brezbriznosti naroda. Kadar se misli v kmečki koči prodati neznatno tele, se vsi rodbinski člani zanimajo zato, bolj kakor se zanimajo pri nas zato, ali se bo sklenila kaka finančna nagodba z Madjarsko. In vendar se gre v tem slučaju naravnost za vprašanje o našem narodnem obstoj, a žalibože, rešenje tega vprašanja ni v narodnih rokah, niti sploh v rokah, ki bi bile v kaki dotiki z narodom. To vprašanje rešuje z naše strani navadna klika, ki drži in izrablja vse naše odnose v koli-

Dalje v prilogi.

ne pride tretji voz. Tudi prav, bo treba pa manj plačati! Pa zapijva, kar sva prihranila. Tam-le imajo izvrstno kapljico.

Zavila sva v gostilnico nasproti kavarni »Evropa«. Tukaj je Bucek potožil svojo nesrečo z električno. Po britkih izkušnjah izmodrovan pa je previdno vnaprej plačal najin polič in se ni dolgo mudil. Precej sva se poslovala in šla h kavarni čakati četrtga voza. S srečnim nasmehom je nameraval splezati Bucek v vagon, kar se je spomnil, da je pozabil svoj dežnik v gostilnici. Morala sva nazaj ponj. Našla sva ga takoj v prvem kotu, toda električna naju ni čakala. Žalosten je gledal Bucek za njo.

»Menda je nama že tako sojeno,« sem mu dejal, »da danes ne bodeva uživala električne hitrosti. Pa pojdiva peš domov, saj zdaj tako nimava več daleč, o Bucek!«

»Kaj še!« pa se je raztogotil nad mano. »Ali imaš sploh kakšen značaj? Ali je to kakšna vstrajnost? Kdo pa je pravzaprav kriv tega, da se že zdavnaj nisva peljala? Ti, pa nihče drugi! Ali nisi mogel še tam na kolodvoru sprevodnika malo nagovoriti, da naj počaka, ko sem kupoval cigare? Kaj si imel tako nujnega opraviti? Seveda, samo zijaš naokoli, pa še take ljudi gledaš, ki so meni čisto ne-

znani, ko vendar poznam vsakega pošte-nega Ljubljancana.«

»Nikar se ne huduj, nisem te hotel priganjati. Pa bi bila šla na drugi voz.« »Aja, to bil prej povedal! In pa tam pri mitnici, če bi me bil količkaj porinil, pa bi bil še prav prišel.«

»In pa da si dežnik pozabil, tega sem tudi jaz kriv, ljubi Bucek!«

»Kajpada! Kaj nisi precej videl, da ga nimam? Brez njega pa tudi nisem hotel domov.«

»Prav si imel. Jaz bi tudi ne bil šel brez njega. In Buca bi mislila, da si ga zapil v Zagrebu.«

»Kaj Buca! Kaj se to meni? Dejal sem samo, da si ti vsega kriv, če ne sediva zdajle lepo zložno na električni. Jaz sem vsaj vpil in z dežnikom migal različnim kondukterjem, ti se pa nisi nič pobrigal. Zdaj pojdiva pa tu noter! Moram nekoliko splahniti jezo.«

Mahnil jo je v gostilnico nasproti pošte.

»Prav,« sem mu rekel. »Da mi pa ne boš očital, kako malo sem se brigal za najino vožnjo, bom pa čakal tu zunaj in te poklical, kakor hitro zagledam prihodnji voz.«

Bucek je zamrmral nekaj nerazumnega in se šel tolažiti. Zaželjeni voz se je prikazal po kratkem presledku. Naglo

sem skočil po Bucka. Ta pa se je prepiral v krčmi in kričal, da mu je nekdo zamenjal klobuk. Ko je dobil svojega pravega, sva se podvzivala kar najhitreje venkaj, toda električna nama je ušla prav pred nosom.

Bucek me je zagrabil za roko in tako sva jo ucvrla za nesrečnim električnim vozom. Moj prijatelj je »migal« z dežnikom, jaz pa sem mahal s klobukom, da ne bi bil zopet zmerjan. Toda kondukter in tisti srečni popotniki na vozu so se nama le smejali. Tudi drugi ljudje, ki jih je privedla usoda tisto uro skozi Prešernove ulice, so se nama pridno rogali, zlasti nadobudna mladina, tako da je bilo najprvo Bucka, potem pa še mene sram.

Moralčno uničena in utrujena od dolgega letanja sva se umaknila v gostilnico na desni. Tu sva se posvetovala precej časa. Ako bi bila šla odtod peš, bi bila v desetih minutah doma. Ali trdovratni Bucek se ni udal. Zvabil me je, da sva se vrnila po bližajici na kolodvor. Tam sva takoj planila na električni voz. Bucku je vožnja tako ugajala, da sva se peljala do konca, do dolenjskega kolodvora. Odtod sva korakala še debelo uro domov.

»Boga mi,« je dejal Bucek zadovoljno, »peljala sva se pa le!« R. M.

kor ji to pripuščajo Madjari, katerim na ljubo in udanost zopet stori ta klika vse mogoče na splošno škodo in zatiranje naroda. Reciprociteta njihovega medsebojnega podpiranja temelji v enakih interesih eksploatacije, ki je napravila iz naroda na Hrvaškem najnavadnejše slepilo, a v moralnem pogledu ga ubila do skrajnosti. V istini, Evropa ima svojo Indijo v Hrvaški. **Verus.**

V Ljubljani, 2. avgusta.

Konec deželzborskega zasedanja

Včeraj so zaključili letošnje zasedanje še zadnji deželni zbori, kakor češki koroški in dr. Mesec avgust je tedaj posvečen izključno parlamentarnemu počitku. Pretečeno deželnozborsko zasedanje je rodilo različne uspehe po različnosti prebivalstva, ljudskega temperamenta in politične zrelosti. Najkrajše življenje je imel naš deželni zbor, v katerem so politično združeni sloji dosegli, da se je govorilo preko avstrijskih mej o surovostih in škodljivostih ljudi, ki pod pretvezo nedotakljivosti izrabljajo svoj mandat v parlamentarne škode in v škodo prebivalstva. Razmerno mirno je potekalo zasedanje le v onih deželnih zbori, ki imajo le eno narodnost in ne preveč življane stranske strasti, kakor avstrijski, solnograški, koroški, gališki itd. Dvojica slovenskih zastopnikov v koroškem deželnem zboru ni delala Nemeem prav nikakih sitnosti, ker sta skoraj ves čas parlamentarno — molčala. Še bolj ugodno so napravili štajerski Slovenci Nemeem. Niti prikazali se niso v Gradec, kar je baje tudi nekaka parlamentarna moda. V goriškem in istrskem deželnem zboru so Slovenci že opustili ta način kljubovanja ter so ravnali letošnje prav uspešno sodelovali ter bodo tudi marsikaj dosegli. V bukovinskem deželnem zboru so Malorusi tudi za en dan oponirali z odhodom, pa so se drugi dan zopet vrnili. Poleg kranjskega je bilo najburnejše gibanje v tirolskem deželnem zboru zaradi italijanske avtonomije ter se je zbor tudi pred časom odgodil. — Splošno pa kaže vse na to, da so deželni zbori veliko zgubili na svojem prvotnem vplivu na osrednjo politiko ter bodo še sčasoma napram dunajskemu parlamentu to, kar je eksekutor finančnemu ministru.

Štrajk kmetijskih delavcev v Galiciji.

Položaj teh nezadovoljnejšev je treba umeti. To niso navadni delavci, temuč zakupniki, ki so imeli svojedobno lastna zemljišča, a židovske pijavke in domači šlahiči so se istih po zadolženju kmetov prilastili tako da delajo sedaj kmetje večinoma na nekdanji lastni zemlji kot izrabljeni in slabo plačani delavci. Podobnih zgledov imamo dovolj doma, tako pri istrskih kolonijah na Madjarskem in deloma tudi na Štajerskem, kjer so nekdanji posestniki vinogradov sedaj le še „gosposki“ viničarji. Nezadovoljnost štrajkujočih povišuje še to, da posestniki dobivajo delavce iz Bukovine in zapadne Galicije, kjer žive takozvani Mazuri. Na ta način bo v klub štrajku mogoče žetev dovršiti. Te tuje delavce spremljajo povsod orožniki in vojaštvo. Graščaki so ponekod pripravljeni, štrajkujočim, ako se povrnejo na delo, prepušči vsak sedmi snop žita. Toda delavce povsod odgovarjajo agitatorji, ki pravijo, da je cesar izdal ukaz, naj se vstavijo. V Tarnopolu so baje zaprli več sodnih uradnikov nižje kategorije, ki so agitirali skrivoma za štrajk.

Kolonijalne konference v Londonu.

Prvi ministri obširnih angleških kolonij se niso zbrali v Londonu le samo zato, da bi s svojo prisotnostjo poveljevali sijaj kraljevega kronanja, temuč praktični politik Chamberlain je hotel tudi to redko priliko porabiti, da spoji »prijetno s koristnim«. Dognati je hotel s kolonijami tesnejšo združitev z materjo Anglijo. Kakor znano, nima Angleška od svojih preobsežnih kolonij praktične koristi, ker priznavajo lete pač suvereniteto Anglije, v ostalem pa se skoraj popolnoma samostojno upravljajo. Nalagajo in pobirajo davke, kakor se jim ravnajo zdi potrebno ter si ustanavljajo in zdržujejo oboroženo moč, ako jo potrebujejo, sicer pa so tudi brez nje. Ta razcepljenost gre tako daleč, da Angleži niti nima domovinske pravice v kateri angleških kolonij, in nasprotno je angleški kolonist tujec, ako pride na evropska angleška tla. Le stako prizanesljivostjo je bilo Angliji mogoče zasesti

in vladati skoraj pol sveta. Polagoma pa so začeli Angleži vendar misliti, kako bi si izkovali iz obširnih zemelj praktične koristi. Posebno neljubo je trgovinski očetnjavi, da mora plačati od izvoza iz svojih kolonij iste davke, kakor tuje države. Še bolj pa so občutili v zadnji burški vojski, kako dobra bi jim bila redna armada iz kolonij. Zaradi tega zborujejo sedaj v Londonu prvi ministri angleških kolonij pod predsedstvom Chamberlaina, da bi se dogovorili na tesnejšo spojitve kolonij z materjo Anglijo. To pa ne gre tako lahko, kakor si je morda Chamberlain domišljeval. Kolonijski ministri so se pokazali trde glave, in že pred par dnevi je Chamberlain vzkliknil: »Morebiti bodo imeli naši potomci več sreče!« Posebno odločno se upirata Chamberlainovi ideji zastopnik Kanade, Laurier, in zastopnik Avstralije, Barton. Nikakor nočeta vezati svojih dežel na angleško milost in nemilost. Barton je izjavil, da sme pač še za prihodnost Anglija se zanašati na vsakojake avstralske pomožne čete, kakor so se bile poslale take tudi v Južno Afriko, a to se bo zgodilo le iz prijaznosti, nikakor pa ne kot obveznost.

Boj med avstrijskimi delavci in ameriško policijo.

V severnoameriških premogokopih že traja dalje časa štrajk. V Pensilvaniji pa je prišlo dne 30. m. m. do krvavih spopadov med štrajkujočimi in policijo. Neki višji uradnik je spremljal one delavce, ki so hoteli iti na delo. Štrajkujoči pa so planili po njih ter uradnika ubili. Takoj so začeli revolverji pokati in policija je morala bežati. O polnoči sta prišla dva regimenta vojakov. Štirji policaji in 50 delavcev je nevarno ranjenih. Dva policaja sta že umrla. Delavci so večinoma Poljaki in Madjari.

Majnoveste politične vesti.

Odpravljene samostanske šole na Francoskem. Vseh kongregacijskih zavodov je bilo 6000; polovici teh je vlada zapovedala, naj se podvržejo državnemu nadzorstvu ali pa se razpustijo. Večina zavodov se je tudi udala, le okoli 400 se jih je uprlo, proti katerim se mora sedaj strogo postopati. Zaradi tega je med klerikalci več hrupa kot sile. — Rumunski kralj in kraljica sta se pripeljala na Dunaj, od koder gresta za tri dni v Ischl na obisk k cesarju. — Nemška socialna demokracija bo imela svoj letošnji sestanek dne 14. septembra v Monakovem. — Med Argentinijo in Čile se je podpisal zapisnik o mirovni poravnavi in o znižanju mornarice. — Kitajski nemiri. V Sečvangu so vladne čete pobile 300 do 400 ustašev ter napravile zopet mir. — Burskim voditeljem, ki so prišli v Evropo, je naznanila angleška vlada, da jim ni dovoljeno, se vrniti v Afriko, dokler se drugače ne ukaže. — Ureditev turško črnogorske meje je črnogorska vlada sprejela, kakor jo je predlagala Turčija. — Nemški cesar je danes v Schwerinu pri odkritju spomenika ter bo seveda zopet govoril. — Siamska vlada si prizadeva angleško-francosko konvencijo raztegniti tudi na svoje ozemlje, v to svrhu je prišel poseben poslanik v Pariz in London. — Angleški kralj Edvard je že toliko okrevljal, da se brez težav sprehaja po celem krogu. — Dreyfus se je zopet oglašil ter pobija v pismu na nekega generala, da ni imel nele z Nemčijo nikake zveze, temuč tudi z Rusijo ne. — Rusko-francoska zveza se baje ohlaja zaradi Combesove radikalnosti.

Dopisi.

Iz Črešnjic v konjiškem okraju. Na dopis od 10. julija t. l. v »Slov. Narodu« je č. g. župnik Fr. Ogrizek odgovoril dne 13. julija na prižnici! Kakor je že njegova stara navada, je takole razlagal: Liberalni list »Slov. Narod« iz Ljubljane je našo občinsko volitev popisal, ter Vas vse poštene može kot »kimovce! šlapec!« in še z mnogimi takimi grdimi imeni imenoval in očrnil itd. — Za odgovor se pove Ogrizeku, da dobi naenkrat 100 rumenjakov na roko naštetih, ako vse te grde besede dokaže, ki so le izvor njegovega znanega mišljenja! Beseda »šlapec« se nikoli nikjer ne nahaja, to si naj č. duhovnik Ogrizek dobro zapomni, pač pa besede: »kimovska stranka«, ki

vse prikima, uboga, dovoli, se nikoli ne zoperstavi, karkoli gospod tam gori želi!« Tako je res, laž pa ima kratke noge. Da je pa to gola resnica, navede se samo štiri mesto prevelikega števila dokazov.

1. Ko je g. Ogrizek 10. aprila t. l. meni nič tebi nič kakor lastovka sfrčal v Laško Gorico, so potem 13. aprila verni ljudje prišli kakor navadno ob nedeljah v cerkev, pa so čakali in čakali do 11. ure zastonj; a ko je kladvo odbilo, so se vzdignili kakor tiči in »godrnjaje!« brez maše odšli domu. Takrat so večinoma djali, da se č. g. dekanu ali milostivemu knezoškofu pritožijo, zakaj ni župnik poprejšnjega nedeljo odpovedal, da bi bili drugod k maši šli, pa tudi ni za namest nika o pravem času skrbel itd. A ko je prišel župnik čez dva tedna domov, bilo je mahoma vse drugače, celo nasprotno! G. Ogrizek je napravil pritožbo čez tukajšnjega učitelja na visoki deželni šolski svet, in prvi možje, to je dika ali cvet te fare, so se takoj radi podpisali in to je »naravnost« poslal v Gradec. To je bila menda zahvala, da je za njega ure krščanskega nauka izpolnjeval!

2. Ko je g. Ogrizek 10. februarja t. l. pismeno zahteval, naj se za črešnjiško šolo telesna kazen, šiba upelje, kar naenkrat so bili vsi pripravljeni, to prošnjo podpisati, katero je on na Dunaj poslal. Za božjo voljo! ali ne vedó, da se sedaj od ministrstva po mnogih avstrijskih časnihikih bere: Črešničani! Kje so isti, ki želijo šibe, palce za svoje otroke v šoli; je li mogoče!?

3. Ko je g. Ogrizek 10. aprila v vsi naglici na Laško odletel, ravnokakor bi mu sicer tisočaki odleteli, da je šele takrat obenem za dopust prosil in ga pozneje v Gorico dobil in ko je čez dva tedna nazaj prišel, je namesto, da bi zamujene ure izpolnil v šoli, še zopet štiri tedne štrajkal do konca majnika, in — »nihče mu žal besede ni rekel!« — A ko bi se šola tedaj tudi ne bila zaradi dobre zaprla, bi on po svoji tedanji trditvi na »prižnici« itd. še sedaj 15. julija ne prišel v šolo, ker se še po njegovem ukazu »razmere pri šoli niso najmanjše spremenile!« to je: g. učitelja še č. g. župnik Ogrizek ni odpravil, in mu tudi niti službe niti kruha ni odvzel, kakor je trdil in djali: »Eden od naju mora proč iti, jaz ali pa učitelj!« — Zakaj je neki 13. julija, v nedeljo g. župnik na prižnici tudi omenil, da ne vé, kdaj se bo zopet šola začela, vsaj on itak štrajka!?

4. Čez pol leta potem, ko je g. Ogrizek v Črešnice prišel župnikovat, je začel s prižnice in v »Slovenskem Gospodarju« farmane dolžiti o neki reči, ki se ne popiše, dokler Ogrizek ne sili! Pa vsi ljudje so mirno potrpeali in si le med seboj potoževali; le toliko se omeni, da od tistega časa je še vedno nad kletnimi vrati zvonček pribit, kot neko svarilo in sredstvo, pa je celo nepotrebno, zato pa mimogredoči ljudje pravijo, ko slišijo cinglati: »Ogrizkov zvonček že poje in straši!«

Končno vse drugo je g. Ogrizek 13. julija o dopisu obmolčal, bržkone se je zadetega čutil, pa si ni vedel kako pomagati. A bolj ko bo obračal, zvijal in tajil, tem več se bo — zvedelo!

Rimski klerikalizem in še to in ono.

X.

Papež je vsega mogočen, papež je pravzaprav Bog — to je načelo klerikalizma in če je največji vseh jezuitskih teologov, Fran Suarez, pisal »Papež lahko obsodi kralje na telesne kazni, n. pr. na bičanje in na galero, a če so kralji kaj storili, kar zasluži smrt, jih lahko izroči posvetnemu sodišču ter temu ukaže, da izpolni svojo dolžnost« — je to le logična posledica nauka, da je papež neomejeni gospodar vsega sveta.

Umeje se samo obsebi, da papeževa neomejena oblast prehaja na škofo in od teh na nižje duhovnike. Kar hoče biti papež za ves svet, to naj so škofoje za svoje škofije in župniki za svoje fare.

Omenili smo že, da si laste papeži pravico, razveljaviti vsako postavbo, če jim ni všeč. Papež Inocencij III. je leta 1215. razveljavil znamenito angleško postavbo »Magna charta«, s katero se je usadilo seme konstitucionalizma. Ta zakon je sicer duhovščino popolnoma oprostil od vseh posvetnih oblasti in zagotovil cerkvi vse svobodščine, a pa

pež ga je preklel, ker je ta zakon določil, da se brez sodbe ne sme nikogar kaznovati, ker je kmetom in mestjanom dal nekaj človeških pravic in ustvaril prvi začetek parlamenta.

Papež Urban VII. je kar sploh razveljavil vse mestne statute, ki ovirajo inkvizicijo pri trpinčenju in sežiganju onih nesrečnikov, katerim je blazen verski fanatizem skočil za vrat.

Papež Gregor XI. je leta 1373. proklel in razveljavil takozvani »Sachsen-spiegel«, zbirko na Saskem veljavnega prava.

Papež Leon X. je leta 1516. razveljavil »pragmatično sankcijo« francoskega kralja Karla VII. Z bullo »In Coena Domini« so bili razveljavljeni vsi zakoni, ki direktno ali indirektno, izrečno ali molče nasprotujejo »pravicam« papeževim. Kaj so pravice papeževe, o tem odloča papež sam!!

Papež Inocencij X. je s posebno bullo leta 1648. razveljavil in proklel vestfalski mir, s katerim je bila končana grozovita 30letna vojna. Papežu ni bilo všeč, da se je naredil konec strahovitemu klanju, ker so vsled tega miru protestantje dosegli nekako ravnopravnost s katoličani.

Za nas je pač najznačilnejše, da je papež Pij IX. leta 1868. s svojo apostolsko avtoriteto razveljavil in obsodil, pravzaprav se mora reči proklel avstrijske državne osnovne zakone, tiste zakone, ki jih je potrdil naš presviti cesar Franc Jožef I., in ki še danes veljajo. Državni osnovni zakoni obsegajo temeljne določbe, na katerih sloni naša država in vsa svoboda kar je uživajo državljani, in te zakone je papež razveljavil in proklel in ta papeževa določba še danes ni preklicana.

Kaj papežem ne ugaia, to se je pokazalo leta 1830. na Nizozemskem. V tistem letu je Nizozemsko dobila ustavo, a škofje so se ji uprli in papež je »odločil«, da je ta ustava neveljavna, ker določa: 1. Da sme vsak k tisti veri pripadati, h kateri sam hoče; 2. Da uživajo vsa veroizpovedanja jednako državno varstvo; 3. Da so vsi državljani jednako pravni ne glede, kake vere da so.

Torej ta jednako pravnost ni ugaiala papežu in zato je ustavo zavrgel.

Kako daleč segajo papeži, oziroma škofje pri volitvah v politične zadeve, to vidimo pri nas. Pij IX. in Leon XIII. sta katoličanom v Italiji prepovedala udeleževati se volitev v državni zbor, pri nas pa se s pastirskimi pismi ukazuje, kako morajo ljudje voliti.

Vsak razumen človek smatra danes svobodo prepričanja za jedno najdragocenejših, pa tudi najelementarnejših človeških pravic. Cerkev pa nikomurne pripoznava pravice do osebnega prepričanja, ampak smatra in proglasa vsakega, kdor se brezpogojno ne pokori duhovniškemu ukazom, naj se gre tudi za popolnoma posvetne stvari, za puntarja, odpadnika od vere, za krivoverca in brezverca. To je v smislu klerikalizma popolnoma logično. Če je papež Bog ali ima vsaj božjo oblast, kakor trde klerikalci, če je tudi v posvetnih zadevah nezmotljiv, potem je seveda vsak krivoverec, kdor ni njegovih misli. To sicer nasprotuje Kristusovim naukom, ali za Kristusove nauke se klerikalizem že davno več ne meni.

Na srečo človeštva ne more cerkev tako postopati proti tem puntarjem in krivovercem, kakor bi rada postopala, ko bi imela potrebno moč. Ko bi mogli klerikalci, bi nas slovenske liberalce žive sežigali, da bi v naših gozdih zmanjkalo drv. Na kaznovanje »puntarjev«, »krivovercev« in »brezvercev« se je cerkev vedno dobro razumela. Poleg tistih papeških zakonov, ki so sprejeti v kanonično pravo, je še nad sto dekretov, ki se nanašajo na kaznovanje »puntarjev«, »brezvercev« in »krivovercev«.

Poglejmo malo v te zakone, da vidimo, kako bi se nam godilo, ko bi imela cerkev kaj posvetne moči ali ko bi se klerikalizmu posrečilo, dobiti državno oblast v roke.

»Puntar« in »krivoverec« — in po naukih klerikalizma je že vsak krivoverec kdor pravi, da papeža, škofa in fajmoštra nič ne briga, kje zavaruje svojo hišo — po cerkvenih določbah izgubi vse državljanske pravice. Kdor ima z njim kako pogodbo, je ni dolžan držati. Kdor ima od njega kaj v shrambi, ni dolžan mu to povrniti. Kdor mu je dal besedo, da kaj stori, ni dolžan, besede držati. Če je oče »puntar« in »krivoverec«, izgubi vse očetovske pravice nad svojimi otroci, in ti ne smejo biti starišem pokorni.

Pa klerikalizem s temi in enakimi kaznimi še ni bil zadovoljen. Kri je hotel videti. Ker pa Kristusov namestnik vendar ne more direktno umora ukazati, je papež Urban II. razglasil — in to je bilo sprejeto v kanonično pravo! — da ni umor, če se ubije »krivoverca« ali izobčenca. V smislu tega lepega nauka je 4. lateranski koncil odločno zahteval, da se morajo pokončati vsi »krivoverci«. Papež Inocencij IV. je sprejel cesarske zakone, da se morajo »krivoverci«

sežgati, v svojo bullo iz leta 1243. in papež Leon X. je slovesno obsodil nauk, da je sežiganje »krivovercev«
proti volji sv. Duha. S tem je torej izrekel, da želi sv. Duh, naj se »krivoverci«
sežigajo!!

»Sveti«
papež Pij V., o katerem trde zgodovinarji, da je naročil, naj se angleško kraljico Elizabeto umori, se je z vso odločnostjo zavzemal za to, da se mora »krivoverce«
sežigati in papež Pij VII. je v 19. stoletju to vse izrečno potrdil in obžaloval, da cerkev nima moči, da bi »krivovercem«
pobrala njih imetje!

Sokolska slavnost v Idriji.

(Konec.)

Po javni telovadbi spremenilo se je nakrat razpoloženje vseh. Vse je postalo veselo in navdušeno. Zakaj pa tudi ne? Izvršila se je javna telovadba, brez katere je sokolska slavnost brezpomembna. V resnici velika sreča je bila, da je zamoglo zbrano sokolstvo javnosti pokazati vseh svojega neumornega dela, kajti deževalo je prej in poznej. Vzradošeno je bilo vse, da je bil »Jupiter pluvius«
vsaj toliko milosten, da je dopustil javno telovadbo — to glavno točko slavnosti.

Po telovadbi imel je biti skupen odhod na »Zemljo«
k veliki narodni veselici na prostem. Z ozirom na dvomljivo vreme, sklenilo se je, da se vrši narodna veselica v pivarni pri »črnem orlu«
in napravi odhod po mestu in defilovanje, katero se opoldan ni moglo vršiti vzpričo slabega vremena. Sokolska društva stopila so v vrsto, bilo jih je 10, tri hrvatska in sedem slovenskih s 6 zastavami ter odkorakala z godbo na čelu krog mesta. Pred šolo bilo je defilovanje. Tu so se zbrali: č. g. kumica, narodno žensktvo, mestni zastopniki društev. Ob zvokih koračnice stopali so Sokoli v dolgi vrsti strumno, da je bil lep pogled na te narodne junake. Narodno žensktvo obsipalo je mimo idočih Sokole z duhtečim cvetjem. Ravno ta spreved pokazal je velik napredek v slovenskem sokolstvu. Kdor je videl nastope slovenskih sokolskih društev pred nekaj leti, mora z veseljem priznati ta napredek. Sokolska društva so v Idriji nastopila s kolski, poznala se je pod rudečimi srajci stroga disciplina sokolska. Ti Sokoli, skoraj sami telovadci, ki so bili v sprevedu, so nam najboljši porok, da zasijejo tudi slovenskemu sokolstvu boljši časi. Bili so to pravi delavci sokolski, navdušeni za vzvišeno idejo sokolstva, katero tudi za more privedi narod do pravega napredovanja, in do vseobče zavesti. Izmed vseh sokolskih društev pa je bil nastop ljubljanskega »Sokola«
najbolji — uzoren v vsakem oziru, tudi celjski »Sokol«
ima uzorno disciplino. Nastopala so sicer tudi druga društva lepo, a reči moramo, da sta ta dva »Sokola«
prva izmed slovenskih v razumevanju in izvrševanju sokolske naloge.

Sokolstvo odkorakalo je v pivarno, kjer se je imela vršiti narodna veselica. Dolgo niso bili Sokoli tu, ker že je bilo treba misliti na ločitev. Prezgodaj je prišla, ravno v najlepših trenutkih slavnosti, a morala je biti tako hitra radi velike oddaljenosti do železniške postaje — Logatec. Težko je bilo slovo bratov Sokolov. Prvi nas je zapustil ljubljanski »Sokol«, zatem pa celjski, zagorski, gorenjski in tržaški. Ostali so le hrvatski Sokoli, hoteči si podaljšati prijetno bivanje med bratskim narodom in nekaj bratov celjskega »Sokola«. Od vseh poslavljalo se je narodno občinstvo najprisrčneje. Iz srca prihajajoči »Na zdar!«
in »Na svidenje!«
klici spremljali so odhajajoče vrle Sokole, dokler niso izginili vidu. A tudi odhajajoči odzivali so se navdušeno, čeravno potrli, da morajo že tako kmalu odhajati. Odšli so v prijetni zavesti, da so s svojo častno udeležbo pripomogli do vspeha slavnosti, ki bo imela gotovo najboljše posledice za razvoj našega sokolstva in častno mesto v zgodovini slovenskega sokolstva.

Po slovesu podali so se ostali bratje Sokoli in narodno občinstvo nazaj v pivarno k veselici, ki se je vršila po istem sporedu, kakor bi se imela vršiti na Zemlji. Zopet se je občutila nujna potreba velike dvorane v Idriji, kajti mnogo občinstva je odšlo, ker niso našli več prostora v natisnjenih dvorani. Mnogo je že bilo prirejnih veselic v tej dvorani, a s prepričanjem lahko rečem, nobene še tako dobro obiskane in zabavne. Divili smo se nad vse lepim pevskim zborom, katere so zapeli združeni gg. pevci »čitalnice«
in delavskega bralnega društva. Ugajala sta posebno zbora A. Forsterjeva »Sokolska«
in Gerbičev »Slovanski brod«. To lepo petje pokazalo je jasno, kaj se premore z združenimi močmi. Izmed godbenih točk pa je najboljše dopadal sekstet iz »Prodane neveste«, a tudi vse druge točke bile so vrlo dobro prednašane od č. kr. rudniške godbe. Med odmorji glasbenih točk spregovorilo se je več lepih govorov in napitnic. Tako je napil g. Pirnat slovenskemu delavstvu. Br. Novak pa zaslužnemu starosti bratu Grudnu, povdarja neprecenljive zasluge, ki jih ima br. Gruden za idrijskega »Sokola«, kateri se mora le njemu zahvaliti za tako neumorno napredek. Omenjal je

izvanredno požrtvovalnost, s katero je sodeloval pri pripravi za to slavnost in končno izrazil željo, da bi br. Gruden ostal še dolgo na čelu prepotrebne družstva, da bi »Sokol«
zamogel še nadalje tako uspešno razvijati svojo delavnost pod njegovim vodstvom. Ne ponehujoča ovacija sledila je tej napitnici, znak veliki priljubljenosti br. staroste.

Burne ovacije polegale so se šele, ko je bil brat starosta zopet na svojem mestu. Vrstile so se še druge napitnice, katere vse so bile z navdušenjem vsprejete. Tako zadovoljnega in veselega občinstva na kaki veselici že dolgo nismo videli. Zabava bila je v resnici domača, prisrčna. K tej izborni zabavi pripomogli so mnogo vrli bratje hrvatski Sokoli s svojim živahnim južnim temperamentom. Od srca nas je veselilo, ko smo videli zastopnike bratskega naroda tako dobre volje, čutili so se svoje med brati Slovenci. Vrhunec zabavi je bil, ko se je pričel improviziran ples. Proti polnoči, ko je nekaj občinstva odšlo, odstranilo so se mize in stoli ter se na istem mestu pričel ples. Plesalo se je neutrudno do ranega jutra. Pohvalno moram omeniti č. kr. rudniško godbo, ki je svirala z nenavadno vstrajnostjo, kakor že dolgo ne! ter s tem povečala zabavo. Vzpričo izvrstne, nepričljene zabave je le prehitro prišel čas ločitve. Zadnji zapuščali so dvorano pri nastopu belega dne, ko so se poslavljali bratje hrvatski Sokoli. Sloves bil je prisrčen, saj so nas zapuščali bratje Hrvati, ki so si v kratkem času pridobili srca nas vseh. Upamo, da si ohranijo svoje brate slovenske Sokole in mesto Idrijo v najboljšem spominu.

Prapor idrijskega »Sokola«
izdelal je »Ženský výrobní spolek český«
v Prahi. Napravljen je iz rudeče svile, napisu so vstili z zlato, drugi okrasji pa s svilo. Na jedni strani prapora je v barvah idrijski grb z napisom »Telovadno društvo Sokol«
v Idriji, ustanovno letnico 1897 ter letnico razvija prapora 1902 na drugi strani pa ptič sokol z razprostrtimi peruti z ročko v krempljih, pod katero je napis: »Za narod svoj, pravico in resnico.«
Delo je zelo fino in gre omenjenemu društvu vse priznanje. Zelo fino je izdelana tudi palica in posrebrnen sokol vrh nje. Pri slavnosti razpodajali so se lepi znaki z napisom: »Sokolska slavnost v Idriji 1902«
in spominske kolajne.

Za nami so lepi slavnostni dnevi, minila je slavnost, ki se je izvršila častno za mladega »Sokola«, častno za vse slovensko sokolstvo, ki je pokazalo v teh dneh, da razume svojo nalogo, da hoče delati z vsemi močmi na uresničenje idealov nesmrtnega Tyrša. Vročje si želimo, da bi slovensko sokolstvo, vsposobeno po uspehu te slavnosti, razvilo neumorno delavnost, da bo vedno bližje svojemu daljnemu cilju: »Kar Slovenec, to Sokol, to telovadec!«
Na zdar!

Občinski svet ljubljanski.

V Ljubljani, 2. avgusta.

Seja je bila sklicana v namen, da se sklepa o zadevi zamenjave stavbišča stare gimnazije.

Župan Hribar je otvoril sejo in naznanil: 1. da sprejme firma Rella pogoje, pod katerimi je obč. svet sklenil, ji izročiti zgradbo kanalov v sodniških in sodnih ulicah; 2. da je došla zahvala Slov. ženskega društva za dovoljeno mu podporo.

Podžupan dr. vitez Bleiweis je nujno predlagal, naj se tlakuje tisti del Prešernovih ulic, kjer je bila Šupečeva hiša in kjer se zgradi poslopje mestne hranilnice, še letos v jeseni.

Obč. svet. Lenče je govoril proti temu tlakovanju, češ da bodo dvojni troški, obč. svet. Velkavrh pa je priporočal podžupanov predlog. Obč. svet. Plantan je opozoril, da se bo tisti prostor, ki zdaj ni tlakovan, rabil za dovažanje materiala in da bi bilo silno blato, če se prostor ne tlakuje. Obč. svet. dr. Stare se je pa izrekel proti stavljenemu predlogu. Končno je še predlagatelj zavračal ugovore, na kar je bil njegov predlog sprejet.

Podžupan dr. vit. Bleiweis je na to prevzel predsedstvo in je župan Hribar poročal o uspehu deputacije, ki je šla na Dunaj intervirat v zadevi zamenjave stavbišča stare gimnazije. Učno ministrstvo uvaža razloge, ki jih je navedla občina. Učni minister je obljubil, če vložijo mestna občina novo ponudbo, da stori kar mogoče, da se občini ugoditi. Presila je deputacija, naj se podrobni načrti ne izdelujejo, dokler se nova ponudba ne reši. V naučnem ministrstvu je deputacija dobro opravila. Referent dvorni svetnik dr. Engel se je postavil na stališče, da bo finančno ministrstvo težko dovolilo v brezplačno zamenjavo nego bo zahtevalo od mestne občine prispevka. Opozarjalo se ga je, da tako stališče ni opravičeno saj je mestna občina dala 30.000 K vredno stavbišče državi brezplačno. Pri ministrstvu torej deputacija ni nič gotovega opravila, ker pa je mestni občini na tem, da se zamenjava, izvrši, naj bi se ministrstvu ponudil primeren

priavek in sicer 10.000 K. Ako se to ponudi, bo učno ministrstvo laglje vplivalo v korist zamenjave. Odkar je šla deputacija na Dunaj se je začelo živahno zanimanje za vprašanje, če bo tržnica na stavbišču licealnega poslopja. V tem smislu se izreka vloga trgovskega gremija in vloga, katero je podpisalo 380 največjih davkoplačevalcev. Končno je župan rekel, da je že pred 4 leti se zavzel za to, da se stavbišče licealnega poslopja nabavi za tržnico — danes pa se trosi vest, da je župan nasprotnik tržnice na tem mestu in da jo hoče na drugem kraju. Župan izjavlja, da ni bil nikdar nasprotnik na tem prostoru in je tudi danes za to, da se to napravi.

Župan je naposled predlagal, naj se sklene, plačati 10.000 K, ako vlada privoli v zamenjavo.

Obč. svet. pl. Trnkoczy je dejal, da je vlada dognala, da je stavbišče 10.000 gld. vredno in referent je rekel, da vlada toliko doplačila zahteva. Govornik je vprašal zakaj predlaga župan le 10.000 kron in ne 10.000 gld.

Podžupan dr. Bleiweis je rekel, da referent ni nič določena povedal, koliko bo vlada zahtevala, nego da je govoril tako, kakor se govori pred kupčijo.

Obč. svet. Trnkoczy je dejal, da se je referent finančnega ministrstva napram deputaciji vedno skliceval na to, da je cenitev, ki jo je dala izvršiti ljubljanska vlada, izkazala, da sta tisti dve parceli gimnazijskega stavbišča, ki bi preostali in ki bi jih vlada lahko prodala, vredni 10.000 gld. Govornik je vprašal, če hoče župan, ko ponuja le 5000 gld., ostalih 5000 gld. prihraniti.

Župan Hribar je na to dejal, da je referent finančnega ministrstva le rekel, da utegne ta svet 10.000 gld. vredni biti, ni pa dejal, da vlada za ta svet 10.000 gld. zahteva. Vprašanje, če nasvetuje, naj le ponudi 5000 gld. samo da se 5000 gld. prihrani, se mu zdi odveč, ker je dolžnost vsacega obč. svetnika, da z mestnim denarjem štedi.

Obč. svet. pl. Trnkoczy je rekel, da je hvalevredno, če nasvetuje župan iz štedljivosti le 5000 gld. in je prosil, naj se ta županova izjava zapiše v protokol današnje seje.

Obč. svet. dr. Triller je zastopal stališče, da se vladi ne sme preveč nasproti priti. Če se vladi ponudi 10.000 gld. bo še več zahtevala. Mestna občina je pri zahtevanju, naj se svet zamenja brez doplačila, posebno je povdarjala svoj slabi finančni položaj. Vlada je že s početka nelojalno postopala. Dala je stavbišče ceniti. Ko so cenilci izrekli, da je njen svet 10 tisoč gld. več vreden, ni stopila pred obdano in rekla: dajte teh 10.000 gld. in mi Vam damo svet. Ne! Odbila je ponudbo za zamenjavo, češ, da bo sama zidala na svojem svetu. Storila je to, da bi občino pritisnila ob tla. To je nelojalno. Učno ministrstvo je absolutno za to, da se nova gimnazija zida drugod in to iz higijskih in didaktičnih nagibov — in vendar je vlada rekla, da bo zidala na tem stavbišču. Vlada je torej mnenja, da vse higije nično in didaktično napredovanje slovenske mladine ni vredno 10.000 gld. Če zdaj župan predlaga 5000 gld., s tem ni rečeno, da priznava, da je svet toliko vreden, ampak ker bo gospode morda sram, da Ljubljano tako davijo. Referent finančnega ministrstva ima sicer priimek »Würgengel«, a morda se bo vendar dalo z njim govoriti.

Obč. svet. Plantan je rekel, da so ga predgovornikove besede prepričale, da stoji vlada na kramarskem stališču. Govornik pozna dr. Engla in ve, da ne bo odnehal. Ne prihaja mu na misel, zagovarjati vlado ali dr. Engla, ali predno se izreče odločilna beseda, si je treba ogle dati pozicijo mestne občine in vlade. Vlada je v posesti sveta, kjer hoče občina zgraditi tržnico, vlada ima svet in lahko mestni občini narekuje pogoje. Občina nima v celem pomerju tako prikladnega prostora za tržnico kakor je ta. Govornik priznava, da so bili razgovori deputacije z vlado neobvezni. Toda, če je izjavil dr. Engel, kakor je povedal dr. Triller, da je vlada dala svoj svet ceniti po izvedencih in so ti rekli, da je svet 10.000 gld. več vreden, potem je gotovo, da ostane vlada na podlagi te cenitve in da ne odneha niti za las. Vpraša se le, in to je za občino merodajno, kaj se lahko zgodi, če ponudi občina le 5000 gld. Iz nenaklonjenosti, ki jo je vlada dosedaj kazala mestni občini, se lahko sklepa, da se vse razbije in da pride občina ob ta svet, ki je jedini primeren za tržnico. Ali hoče občinski svet prevzeti odgovornost za slučaj, da sveta ne dobi? Stedljivost je dobra, a vse je dobro le o pravem času. Sicer pa se denar ne vzame iz davkov, ampak se bo amortiziral iz dohodkov tržnice. Govornik je predlagal, naj se ponudi vladi 10.000 gld., torej toliko, kolikor so cenilci rekli, da je svet več vreden.

Obč. svet. Kozak je protestiral, da se ga dolži, da hoče tržnico pokopati, če glasuje za županov predlog.

Obč. svet. Lenče se je izrekel za županov predlog.

Obč. svet. dr. Kušar je z ozirom na eventualno nevarnost, da vlada sploh pre-

zira pogajanja, nasvetoval, naj se vlado vpraša, če se glasi njen ultimatum na 10.000 gld.

Podžupan dr. vitez Bleiweis je novič konstatiral, da se deputacija o detajlih ni dogovarjala in da se sploh ni nič obveznega izrekel.

Župan Hribar je konstatiral, da je občina imela od deželnega predsednika barona Heina najboljšo pomoč in da je baron Hein epetovano priporočal zamenjavo brez doplačila. Deputacija je tudi upala, da dobi svet brez priplačila. Vrnivši se v Ljubljano, je čital župan v »Laibacher Ztg.«
po neki indiskreciji sporočeni telegram, da zahteva vlada 20.000 K. Kakor hitro je bilo v občinskem svetu izrečeno: plačajmo 20.000 K, je tudi gotovo, da bo vlada toliko zahtevala in zato mu kot poročevalcu ne preostane nič drugega, kakor da se akomodira predlogu obč. svetnika Plantana.

Občinski svet je sprejel predlog obč. svet. Plantana, da se za stavbišče stare gimnazije ponudi 20 tisoč kron.

Sledila je potem tajna seja.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 2. avgusta.

— **Slovenci!** Vabimo Vas k XVII. veliki skupščini družbe sv. Cirila in Metoda, ki bo v četrtek, 7. avgusta t. l. v Ilirski Bistrici. Začetek Božji službi ob pol 10. uri; začetek zborovanju ob 11. uri v hotelu »Ilirija«. Po zborovanju ob 1. uri bo skupni obed, za karer naj se udeleženci do 5. avgusta zglase z naslovom: Tvrška Žnideršič in Valenčič v Ilirski Bistrici.

— **Šusteršič v nebesih.** Srečni dr. Ivan Šusteršič! Če ta mož ni zavidanja vreden, potem pa res ne vemo, kdo je še. Tu, v tej solzni dolini, specialno v Ovi-jačevi hiši, služi brez dela tisočake, v žepu pa ima že vstopnico v nebeško kraljestvo. To ni šala, nego gola resnica. Povedal to je v Jesenicah dne 20. julija 1902. l. Drugi ljudje se pehamo in trudimo vse življenje, da si z dobrimi deli in s kristjanskim življenjem zagotovimo izveličanje, dr. Šusteršič pa ima že sedaj, ko je komaj 38 let star, popolnoma zagotovljen vstop v nebeško kraljestvo. Evo dokaza: Na sodni dan — tako je povedal sam v Jesenicah dne 20. julija 1902. in tako je tiskano v »Slovenca«
št. 166 dne 22. julija — bo stal on, dr. Ivan Šusteršič, med pravičnimi, ki bodo deležni nebeške slave; ko so bomo ločili v ovce in kozle, stal bo on med ovci, liberalci pa med kozli. Ta ve tako gotovo, da je že 20. julija 1902. na Jesenicah mogel povedati, kako se bo na sodni dan norca delal iz kozlov-liberalcev. Pa reci kdo, da ta mož ni srečen in vreden zavidanja. S takim zagotovilom v žepu, s tako zanesljivo vstopnico v nebesa je seveda lahko uganjati vsakovrstne burke. Sicer smo doslej vedno mislili in tako so nas tudi učili katehetje, da se bo na sodni dan obračunalo za vse življenje, ali pri dr. Šusteršiču se naredi izjema. On bo polagal račun kvečjemu za čas od dneva, ko je napravil testament gosp. Ovi-jačeve pa do dneva, ko je začel kupčevati z žlindro, kar je bilo prej in kar še bo pozneje, se najbrž nič ne bo vpoštevalo, sicer bi ne bilo mogoče, da bi dr. Šusteršič že danes tako gotovo vedel, da bo stal med ovci in da se bo na sodni dan norca delal iz liberalcev. Srečni, zavidanja vredni človek! Ko bi kdo drugi tako govoril, bi se mu smejali in rekli bi, da se mu meša, ali dr. Šusteršiču verjamemo, da ima vstopnico za nebeško kraljestvo že v žepu, verjamemo popolnoma, kajti razodel nam je svoj čas, da govori iz njega sv. Duh. Kdor je v taki zvezi s sv. Duhom, kakor dr. Šusteršič, ta seveda lahko ve, kje bo na sodni dan in se lahko veseli, kako se bo tedaj iz liberalcev norca delal. Samo malo dolgo boste čakali, prijatelj Šusteršič. Par milijonov let bo naša zemlja že še stala! No, pa morda se Vas med tem usmili kak papež in Vas proglasi za svetnika. Naši potomci bodo zdihovali »Sveti Žlindra«
— prosi za nas, Vi pa bodete laglje prebili tistih par milijonov let do sodnega dne.

— **Vinogradniško društvo** je torej, kakor smo v sredo pojasnili, srečno

Dalje v prilogi.

izdihnilo. Gosp. Egidij Jeglič, škofov bratranec, ki je vso stvar prevzel, si zado- voljno mane roke, ker je napravil dobro kupčijo. Kakor smo pojasnili, je pri »Vino- gradniškem društvu« šlo okroglo 24.000 K izgubljenih. Ljudje vprašujejo, kdo bo to izgubo plačal. Mislimo, da ni nihče tako naiven in verjame, da bo g. Vencajz plačal le jeden sam kraj- car te izgube. Če bi bilo »Vinogradniško društvo« delalo dobičke, bi bil gospod Vencajz že skrbel, da dobi svoj delež, iz- gube pa ne bo plačal. Izgubo bo tr- pela »Ljudska posojilnica«. Ven- cajz je že lani pri »Vinogradniškem dru- štvu« napravil tako, kakor Šusteršič letos pri »Gosp. zvezi«. Ko je Vencajz lani sprevdel, da je »Vinogradniško društvo« izgubljeno, je odložil predsedstvo in — letos se smeje, ko izgubi »Ljudska posojilnica« 24.000 K. Morda bomo prihodnje leto ravno tako pisali o »Go- spodarski zvezi«, kateri je letos Šu- steršič pokazal hrbet.

— **„Bistvo klerikalizma“.** Kle- rikanci se silno zanimajo za to, kdo da piše članke »Bistvo klerikalizma in še to in ono«. Kdo je pisatelj, jih dosti bolj zanima, nego to, kar piše. Vemo sicer, da imajo gospodje izboren vohunski aparat, ali to pot se zastonj trudijo, kajti poskrbeli smo, da prihaja razprava le v prepisu v tiskarno.

— **„Cilinder „fason Cobbler“ ima besedo“.** Boli in ščiplje jih po trebuhu, kakor bi izpili cel polovnjak konzumskega petijota, namreč klerikalce, zaradi nezaupnice učiteljstva poslancu Jakliču. Tisti reprezentant ljubljanskega »Dihurja« vzel je svoj cilinder na učeno glav, cilinder »fason Cobbler« in po- stavil je svojo politično tribuno na Prim- skovo pri Kranju, od kjer puhti svoje smradljive političke soparice, da se nam dozdeva, da se je zopet nekje »podrla peč«. Dopis, ki ga prinaša »Slovenec« dne 24. julija ima v sebi več namenov. Prvič se persiflira učiteljstvo kot nera- zumna in topa masa, drugič smeši uči- telja Germeka, in tretjič denuncira c. kr. uradnike. Če bi se nam ne zdelo škoda prostora, hoteli bi ponatisniti ves članek, ki ga je izoslaril »Slovenec« članar. Zato navedemo največje »šlogarje« poli- tične budalosti. O učiteljih in učiteljicah pravi: »Čemu treba celemu svetu kazati, da nimajo (učiteljstvo) nobenega ra- zuma za politična vprašanja in nobe- nega takta?« Razum in takt sta dve stvari, zaradi katerih je ravno prislužil Jaklič nezaupnico. On, razumen za poli- tiška vprašanja, je z Žlindro zavezil takt v deželni zbor tako daleč, da je gmotno vprašanje učiteljstva ostalo ne- rešeno in s svojim vedenjem kompro- mitiral ugled učiteljstva kot razširjevalca omike in izobra- ženja. Učiteljem in učiteljicam očitati od te strani netaktnost je ravno isto, kakor bi črni dimnikar očital belemu malinarju, da je črn. Učiteljem pridevile naslov sluge, učiteljicam slugice liberalne misli. V očigled temu epitetu smo rajši sluge in slugice svobodnih misli, kakor pa farovski hlapci in deklet. Tudi to se lepo bere: »Ali si kaj pomagata s tem, da svojo ničlo obkrožite s ččkami kake neza- upnice nasproti možu (da, možu, ker je oženjen), ki ga ljubi (platonska ali kakšna ljubezen?) ogromna večina ljudstva v nje- govem volilnem okraju, ki ga spoštuje (mi ploskamo) cela dežela (!!) ki z brat- skim (kako pravite?) zaupanjem vanj, gleda veliko število (juj! z desetinkami 0005) slovenskih učiteljev in čegar nese- bičnemu, (vila je iz semena zrastle) po- štenemu značaju se mora klanjati (podrta peč menda) nasprotnik.« Oddahnili smo se, kakor po kaki preteči nevarnosti, ko smo prečitali ta slavošpev Jakliča, kate- remu so, ko je to bral, teklo solze velike kakor buče po krščansko-katoliškem, pe- tijot-mlekarskem, žlindrovo-slomškarskem licu. Predvčerajšnjem pa je srečal učitelja Germeka, ki je šel v Canoso, njegov to- variš Ivan ni se mogel načuditi silni spremembi. Ta Germek je bil črno oble- čen, seveda črni rokavci ni imel, ker ta mladenič, kakor piše »Slovenec«, »pre- mišljuje visoko na griču, v hosti, kjer stoji njegova šola, »Slov. Narod« in tisto betvo izobrazbe, kolikor so mu jo dali trije letniki učiteljske pripravnice, iz- popolnuje z branjem tega brumnega lista

in njegovih sodrugov«. To je doslovno po »Slovenec«. Dalje očita G., da ima »nesrečno« misel, da bi bil političski vo- ditelj (to se mu je že očitalo pred 2 leti v »Slovenskem Listu«) in da je svoje de- lovanje osredotočil v pisateljstvu. Očita se mu, da je že obilo dopisov napisal (nota bene, katerih ni nihče postavil na laž!) Tudi pogum raste G. kakor piše »Slovenec«, in gospod nadzornik mu stoji na strani in ga hoče spraviti v Železnike. Za odgovor na ta očitanja bodi, da je G. reprobiran učitelj kakor vsi drugi, da ni političski voditelj, ker je drugih dovolj, da svoje delovanje osredotočuje v pouku in iz- obrazbi v šoli in izven šole, pridi se pre- pričat, dopisnik! in da mu gospod nad- zornik ne stoji več kakor vsakemu dru- gemu dobremu učitelju na strani. Da pa se je na izjavo podpisal in jo predložil v podpis tovarišicam in tovarišem, s tem se še ni najbolj blamiral, pač pa so se drugi bolj, ki se niso hoteli, med njimi je tudi »špicel« v ženskem krilu, ki je vse nesel na uho dopisniku, za kar nam ni žal. »Nekaj učiteljev in učiteljic je odločno odklonilo podpise vključ vsem psovkam, ki so letele nanje«. Tako »Slo- venec«. Mi smo pa videli in slišali vse drugo, samo psok ne, (ker nimamo »po- drtih peči« in »Žlindre«) in tisti, ki se niso hoteli podpisati, so se izgovarjali: »Jaz se ne menim za politiko. Jaz Jakliča še ne poznam ne itd.« Tako je bilo in ni nič drugega. Laž je, da smo komu silili pero v roke. Ker pa v srce ne vidimo nikomur, mogoče je, da je posamezni nerad podpisal, česar pa ne verjamemo, ker učiteljstvo je toliko za- vedno, da ne bode podpisovalo stvari, s katerimi misle ne strinja. To je le mogoče pri tistih revnih dušah, katere žuli klerikalni jarem. Če pa se kateri izmed podpisancev šele sedaj kesa, (to si je »Slovenec« izmislil), naj prekliče podpis in mi bomo reducirali število podpisov. Nasprotno pa, če imate »Slom- škarje« in »Slomškarice« kaj poguma, na- pravite zaupnico Jakliču in s tem poka- žite, da se strinjate z razbija- njem učitelja in da vam ni mari, če se zboljša gmotno stanje učiteljstva ali ne. Mislimo pa, če še enkrat damo v podpis podobno izjavo, nam ne odpade nobeden podpis. Bila je ta dolžnost naša, da smo storili ta korak, ker vsi razsodni ljudje so obsojali dogodke v deželni zboru, mi jih moramo pa tembolj, ker smo okrajšani z drugimi pro- silci vred za povišanje kvinkvenij i. t. d. Veliko bolj smo bili upravičeni napraviti izjavo kakor duhovščina, kateri se ni sto- rila nobena krivica, in vendar dekani v imenu vse duhovščine pošiljajo izjave. Potemtakem bi mogli v imenu učiteljstva izjave pošiljati gospodje nadzorniki ozi- roma predsedniki okrajnih šolskih svetov. Da pa se popravi nekoliko utis izjave, pojdejo vsi podpisanci letos v počitnicah za 1 K v lemenat pokoro delat in bodo vsi podpisanci do tedaj, da pride v dež. oboru na vrsto povišanje učiteljskih plač nosili spokorne vrvi okrog pasu, seveda najdebelejše vrvi bodo nosili vsi tisti, ki so dopisniku, ki nosi »cilinder fason Cobbler« — trn v peti.

— **Sramotilec sv. Cirila in Metoda.** Primorski listi se bavijo ob- širno s slučajem, da je neki rimsko-kato- liški duhovnik na praznik sv. Cirila in Metoda v javni gostilni v Buzetu za- sramoval slovenska blago- vestnika, češ, da Ciril in Me- tod nista svetnika, ampak **ta- tova!** — To se popolnoma strinja z iz- javo nekega družega istrskega rimsko- katoliškega duhovnika, ki je tudi javno razlagal, da sta bila Ciril in Metod tepca. — To sta res dva jako zanimiva slučaja, saj pričata, kako italijanski duhovniki zaničujejo celo najzasluž- nejša apostola katoliške cerkve, samo ker sta bila Slovana. Sveta Ciril in Metod sta za kristijanstvo gotovo več storila, kakor par tisoč škofov, več, kakor par tucatov laških svetnikov — a vendar jih zdaj laški duhovniki psujejo s tepci in tatovi. Pri tem je še posebno uvaževati, da je cerkev razglasila Cirila in Metoda za svetnika, tista cerkev, ka- teri služijo ti italijanski duhovniki. Ti duhovniki zaničujejo torej uredbe svoje lastne cerkve. To pa ni nikaka za- gonetka. Laški duhovnik se zaveda, da

ima katoliška cerkev laški značaj, da imajo v tej cerkvi vedno Lahi odločilno besedo, in da igrajo Slovani v cerkvi tisto vlogo, kakor na Madžarskem Slovaki ali na Pruskem Poljaki in zato se tudi nič ne ženira povedati svoje mnenje tudi o slovenskih blagovestnikih.

— **Ljubeznivi someščani.** Med ljubljanskimi Nemci so elementi, ki se sicer ne upajo očitno na dan, ker bi jim njihovi lastni rojaki potisnili klobuke čez ušesa, ki pa skrivaj kaj radi rogoviliijo in posebno radi obrekujejo Ljub- ljano, ki jim daje kruh. Tak slu- čaj se je primeril povodom graških slav- nosti. Včeraj zjutraj so nekateri Nemci iz Nemčije potuje čez Trst in Benetke v svojo domovino, zamudili zjutranji brzov- vlak. Kar obupani so stali na kolodvoru in niso vedeli, kaj bi storili, češ, v mesto ne smemo, tam nas napadejo in pretepejo, če bi nemški govorili. Neki slučajno na- vzoči gospod je tujce potolažil, češ, da ni tako, a izvedel je, da so ljubljanski Nemci pri slavnosti v Gradcu svarili tujce, naj se nikar nihče ne ustavi v Ljubljani, češ, da je to silno nevarno. Tudi so povedali ti tujci, da je bilo jako mnogo Nemcev iz Nem- čije namenjenih ogledati si po potresu obnovljeno Ljubljano, da pa vsled prigo- varjanja raznih ljudi v Gradcu se niso upali! Rečeni tujci so ostali ves dan v Ljubljani in se niso mogli načuditi, kako lično in simpatično je mesto, kako olikani in vljudni so prebivalci. Pa tudi tega niso prikrivali, da morajo biti prava sodrga tisti ljubljanci, ki proti svojemu last- nemu mestu agitirajo. Ker smo takega počenjanja gotovih Nemcev in nemšku- tarjev že davno vajeni, se nič ne čudimo, da so tudi na graški slavnosti ubirali te strune. Radi bi škodovali Ljubljani, ki jih živi, pa ne pomislijo, da imajo največ škode nemški gostilničarji in hotelirji!

— **Podkrajski župnik Mezeg** dal je 31. pr. m. zopet obsoditi enega sovražnih svojih naprednih župljanov v 12 dnevni zapor, ker mu je očital, da je poslal svojo kuharico v Ljubljano na — »dobre lufte«. Naš adjunkt Jurij mora imeti zelo visoke pojme o osebnosti in du- hovniški časti svojega prijatelja, da je tako kruto kazni prisodil. Mi pa menimo, da se dotični kmetič ni tako hudo pregrešil, kajti duhovnik, ki igra v svoji spalni sobi pri belem dnevu in nezaprth vratih s svojo kuharico Adama in Evo pod dre- vesom spoznanja, in se potem zasačen iz- govarja, da je »Evi le trn izdiral«, tak duhovnik pride prav čisto v neprijeten položaj pošiljati svojo Dulcinejo »na dobre lufte«, in ako je župnik Mezeg doslej mej viharo Scilo in Karibdo srečno jadral, mora se mu sicer priznati, da je zelo spreten »plavar«, nikakor pa še ni opravi- čen širše javnosti slepariti s podobnimi obsodbami, da bi se o njem mislilo, da je le preganjana in neomadeževana ne- dolžnost! So sem in tja reči, katere je težko ali celo tako težko dokazati, kakor korist streljanja zoper točo. Duhovnik Mezeg bo pa vključ gornji obsodbi užival pri svojih župljanih tudi poslej tako čast, kakršno zasluži. Ako je pa on na čast cerkvi in veri, odločujeta dekan Erjavec in škof. Vse kaže, da je!

— **Dolenjevaškemu fajmoštru v spominsko knjigo.** Znajo pa ti popravkarji na katoliški podlagi! Če pri- merjamo gostobesedni popravek ali po- jasnilo v »Slovenec« s člankom »Štiftana maša ali farška bisaga« v »Slov. Narodu« pridemo do prepričanja, da mož sam ne ve, kaj hoče. Saj gospod Šalehar vendar vse to potrjuje, kar smo pisali, torej nima niti najmanjše pravice nam očitati, da la- žemo. Mogoče pa je, da mu bomo v kratkem dokazali kaj takega, kar bode z gospoda župnika trditvami v diametral- nem nasprotju. Neverjetno je, da bi gosp. župnik iz svojega žepa založil, kar bi pri- manjkovalo za drago štiftano mašo, katera ranjkemu Merharju mogoče tudi niti ko- ristila ne bi v njegov dušni blagor, kajti, ako je v nebesih, mu je ni potreba, ako je pa v peklu, od tam ni rešitve. Če je pa v vicah, vžival bo tudi brez plačane maše nebeško veselje. Mi toliko časa ne verujemo v župnikovo radodarnost, dokler bode pobiral po vaseh tisti prostovoljni »poboljšek«, kateri mu prav- zaprav ne pripada in to radi tega, ker dajejo ljudje popolno biro gospodu ka-

planu, »poboljšek« je bil pa le tedaj, ko kaplana ni bilo. Torej, ako je gospod Ša- lehar prijatelj našega revnega »ljudstva«, naj letos raz leco naznani, da ne bode od hiše do hiše beračil »po- boljška«, do katerega po našem mišljenju nima pravice, ampak da naj vsi tisti, kateri hočejo kaj dati, sami v župnišče prineso. To bodo pro- stovoljni darovi in marsikomu bode pošlo veselje prostovoljno kaj darovati. To je gotovo, da ljudje nič kaj radi ne dajo, posebno ako vedó, da dotični pravzaprav nima pravice po- birati. Pa naj župnik dolenjevaški še tako kriči, da se neopravičeno loputa po duhovščini, to je faktum, da se godi kri- čeča krivica, nikakor ne župniku, pač pa tamošnjih vasi posestnikom. Go- spod v župnišču si misli: »vsak posestnik da nekoliko in se mu v kašči nič ne pozna, meni pa vendar dosti zaleže« »die Masse machts«! Potem se seveda lahko testira za škofove zavode. Ker Šalehar že tako rad piše dolge članke, vprašamo ga še, zakaj mu morajo le dolenjevaški po- sestniki, menjaje se vsako leto, njegovo polje obdelovati, zakaj pa ne tudi druge vasi v župniji? Dokler teh krivic gospod župnik Šalehar ne popravi, ne bomo verovali njegovim trditvam, da kaj iz lastnega žepa dá. Kar se nagrade 100 gld. tiče, mu pa tudi z mirno vestjo rečemo, da mu jih lahko izpihamo in še enkrat vse to pribijemo kar smo trdili namreč: »Mica testament, testament«, in pa »Še za misijon bi rad, da bi kaj dal«. Ni pa res, kar župnik trdi, da bi ji bil svete zakramente podelil, ampak res je, da jo je gospod župnik na smrtni postelji v tretji red vpeljal, ko je bila bol- nica že popolnoma brez zavesti. Da bi bil pa tretji red zakrament, tega še ne verujemo, mogoče, da postane s časom, ko bode še več Šaleharjev to dogmo učilo. Spoštujte resnico, hčerko božjo, gospod fajmošter!

— **„Divji lovec“ v Logatcu.** V nedeljo (dne 10. avgusta se uprizori v prid šolske mladine v Gor. Logatcu v prostorih go- stilne »pri Štajercu« Finžgarjev igrokaz: »Divji lovec«, ki je na ljubljanskem odru dosegel velik uspeh. To bo prva diletantov- ska uprizoritev »Divjega loveca« Pri predstavi sodeluje koncertni klub »Struna« Začetek predstave je točno ob 4. uri popoldne. Cene: Sedeži prve vrste 1 K 40 h; II vrste 1 K stojišča in dijaške vstopnice 50 h. Ker je namen igre dobrodelen, se tudi najmanja pre- plačila hvaležno vsprejemajo. Predprodajo vstopnic sta prevzeli trdki Karol Puppis v Gorenjem in Tomo Tolazzi v Dolenjem Lo- gatcu, kamor se naj tudi blagovolijo poslati prostovoljni prispevki in preplačila. Radi ve- like gnječe, ki utegne nastati na dan pred- stave pri blagajni, naj vnanji udeležniki na- roče po poštni nakaznici pri navedenih trd- kah svoje vstopnice. Po predstavi se vrši zabavni večer z mnogoličnim vsprejemom, n. pr. godba, petje, šaljiva pošta. Pri petju so- deluje iz prijaznosti tenorist g. Rudolf Kuhar iz Ljubljane. Sl. dramatičnemu društvu v Ljubljani in g. Mijo Nežiču gledališkemu lasničarju bodi na tem mestu izrečena naj- srčnejša zahvala radi posojenih utenzilij, sl. dramat. društvu za posojeno garderobo in dekoracije, g. Nežiču pa za posojene lasulje. Za vnanje goste priporočamo sledečo vozno zvezo: P. n. gostom iz Ljubljane: odhod iz Ljubljane ob 12 u 58 m. s poštnim vla- kom, prihod v Logatec ob 2u 12 m. odhod iz Logatca s poštnim vlakom ob 10u 23 m. po noči. P. n. gostom iz Notranj- ske: odhod iz Postojne: ob 1h 4m. s poštnim vlakom; prihod v Logatec ob 1u 43 m.; odhod iz Logatca s poštnima vlakoma ali ob 9u 15 m. ali ob 2u 20 m. Toraj dne 10. avgusta na veselo snidenje v Logatec pri »Divjem lovecu«. NB. Gospodje igralci in igralke naj bodo vsi dne 9. av- gusta v Gor. Logatcu, kjer se vrši na odru ob 1/10 uri I generalna sku- šnja.

— **Raznoterosti iz Zagorja ob Savi.** Piše se nam: Ker iz našega kraja že dolgo časa ni bilo nobenega glasu, si bode marsikdo mislil, da bivamo tu v le- pem miru in srečni zadovoljnosti. Toda jako se moti, kdor tako misli, kajti od novega leta sem je začelo pri nas z od- puščanjem delavcev, in to se vsak mesec nadaljuje. Odpustili so že nad 260 delav- cev — iz katerega vzroka, ne vemo, ker v sosednem Trbovlju in Hrastniku se to

ni zgodilo. Nekateri pravijo, da je to kazen radi obžalovanja vrednega dinamitnega atentata na rudniškega uradnika g. Deteljo. Drugi zopet navajajo, da naš rudnik nič ne nese. To pa zopet ni verjetno; kajti trboveljska premogokopna družba je imela dve leti zaporedoma nad 400.000 K dobička. Bodisi pa to ali ono resnica je vendarle, da naš premogokop še vedno nese ako se pravilno upravlja in ne preobseje z delavci, kakor lansko zimo, ko se jih je toliko najelo, da so bili drug drugemu napoti. A mi nikakor ne moremo razumeti, zakaj bi morali zaradi nespretnih uradnikov vsi tukajšnji sloji trpeti. Razume se, da je delavstvo vsled tega skrajno razburjeno, posebno še, ker se plače vedno prikrajšujejo. Trgovec, obrtnik in kmet plačuj davke, neprimerno visoke občinske doklade, preživi pošteno svojo družino, gre-li kupčija dobro ali slabo, to se ne vpraša. A kje trpin jemlji, ko radi te krize vse stagnira? Ta kritični položaj pa kaj spretno izkoriščajo naši narodni nasprotniki, ki so postali vsled tega opasnega položaja jako ošabni in mogočni. To smo videli pri blagoslovljenju temeljnega kamna ob priliki zgradbe novega šolskega splotja, kjer so podpisali dotično listino, skoro sami Nemci in Nemčurji. Ta listina omenja mimogrede tudi šulvereinske šole — iz katerega vzroka in če je to sploh v kakšni zvezi s šolo, za katero moramo vsi prispevati, ne vemo. Njej je bila po zaslugi naših nestrpnih kapelanov priložena sama »Laibacherica« a noben slovenski list. Našo šolo obiskuje (topliško) 10 slovenskih otrok, a letošnje šolsko poročilo je izšlo (prvo na tej šoli) skoraj izključno v nemškem jeziku, a slovenščini je tuptam posvečeno bore malo vrstic in še to v ponižni hlapčevski skromnosti nekam jako čudno spakedrano. Gosp. Mally, zdaj vemo, zakaj se bojite in odrivate slovenščino, zato ker je ne razumete. Mogoče da se je »s poklicanjem sv. Duha« počasi vendar naučite, če Vas ne bodo plašili šulvereinski groši. — Sploh ima pa naše učiteljstvo razum majhne častne izjeme kaj malo narodne zavesti. V taistem poročilu se blesti cel odstavek, ki naznanja razpis okrajnega šolskega sveta glede nemškega pouka na naši šoli. Na podlagi tega razpisa se mora že v prvem razredu poučevati vsaj nazorni nauk izključno v blaženi nemščini. In vendar je v prvem razredu naznačenih poleg 55 slovenskih 8, recí osem nemških otrok!! Seveda je še z razprtimi črkami pripomnjeno, da je pri nemščini in v nemščini se podučujočih predmetih poučevalni in občevalni jezik — docela nemški. Škandal za narodno Zagorje! Stavbo nove šole je prevzel neki Ultranelec Derwuscheg iz Maribora, ki ima v svojem polirju zares pravega vzor priganjača, ne pa dobrotnega plačnika delavcev. Na ukaz tega polirja morajo zidarji zdaj zopet ono zidovje podreti in prestaviti, zatorej smo mnenja, da polir načrta ne pozna, ali ga pa večkrat popravlja; bi li ne bilo dobro ako bi slavna c. kr. vlada obrnila nekoliko pozornosti tej stavbi za katero bomo morali vendar le vsi prispevati. Mogoče pa tudi, da mi davkoplačevalci ne bomo nič prispevali, torej nimamo nič govoriti, samo berič bo stal vedno za nami!! Toda kjer stiska najhujša, pomoč najbližja. Pod pepelom tli. Pri nas je pregovor: Čez sedem let vse prav pride in tako je mogoče, da doživimo še, kakor v 1889 letu kako premoč, ali pa še kaj drugega!

— **Nemške šole na Spodnjem Štajerskem.** Nemci so začeli zdaj agitacijo, ki meri na to, da se nemške šole na Spodnjem Štajerskem postavijo pod nadzorstvo popolnoma nemškega okrajnega šolskega sveta ter tako oproste vsakega vpliva okrajnih odborov, v katerih imajo Slovenci večino. Ker se Nemcem ni posrečilo, odpraviti okrajne odbore, hočejo jim zdaj vzeti vsak vpliv na nemško šolstvo. Kot načelo proglašajo, da naj imajo o nemškem šolstvu odločevati samo nemške šolske oblasti. Po naši sodbi bi se dalo glede tega vprašanja prav lahko doseči sporazumljenje. Nemci naj le pripoznajo, da to, kar velja zanje, velja tudi za Slovence. Nemci naj priznajo, da imajo o slovenskem šolstvu odločevati samo slovenske šolske oblasti, naj pomagajo, da se za Slovence usta-

novi poseben slovenski deželni šolski svet in razpor bo hipoma poravnal.

— **„Nekaj se kuha“.** Pod tem naslovom razpravlja »Domovina« o razmerah med celjskimi Nemci. V tem taboru so se pojavili znaki, iz katerih se da sklepati, da se pripravljajo nekaj preobrat. Zapustila sta Celje voditelja radikalizma, dr. Mravlagg in Jabornegg, med trgovci in obrtniki je začelo pokati in so se zgodili krahi, a pri zadnjih občinskih volitvah se je že pojavila opozicija proti vladajoči klikli ter skušala pridobiti Slovence za skupen nastop proti sedanjim gospodarjem mestne občine. Zdaj je padel še dr. Stepišchnegg, katerega je odvetniška zbornica za jedno leto suspendirala, župan Stieger pa je odstopil. To so gotovo znaki, ki kažejo, da v nemškem taboru v Celju ni več vse v redu in da so se začeli podirati stebri, na katerih sloni gospodstvo nemške klike.

— **Otvoritev planinske koče.** V četrtek dne 21. avgusta t. l., ob deseti uri dopoldne bode otvoritev planinske koče na Lisci (947 m) nad Razborom v Laškem okraju. Na Lisco je od Zidanega mosta ali pa od Sevnice tri ure hoda. Lisca slovi že od nekdaj po izredno krasnem razgledu. Vspored slavnosti priobčimo pozneje. K obilni udeležbi vabi »Slovensko plan. društvo«.

— **Društveni godbi** se je z marsikateri strani že obetal pogreb in pokop. No, društvena godba je na čudovit način prebolela vse zadane ji rane, vse krize. Danes, in lahko se to trdi, stoji na trdnih nogah. Koliko življenske sile biva v tem društvu, hoče ono samo pokazati dne 10. avgusta t. l. Društvo nastopi z lastno veliko slavnostjo. Le-ta obeta biti ena najsijajnejših, najbolj velikanskih, kar smo doživeli v zadnjem času. Skoro vsa narodna društva ljubljanska so obljubila svojo pomoč in sodelovanje. Godba sama nastopi v koncertu z novimi koncertnimi komadi. Petje oskrbijo slavnostna pevstva društva ljubljanska. Za zabavo bode tudi preskrbljeno. Izborna avtomatične figure, coriandoli-corsio, telefon, šaljiva pošta, umetniški ogenj, ples, in druge ljudske zabave in igre — vse to bode tekmovalo, da poda obiskovalcem veselice poleg resnega vžitka polno najbolj neprisljane zabave. Zato raj pa naj bo 10. t. m. vsakemu Ljubljancu edini cilj: K ozlerjevi vrt v Spodnji Šiški! Na svidenje!

— **Radi goljufije** bil je aretiran Ferdinand Buchta, bivši trgovec na Dunaju, kateri je svojo firmo pred kratkim prodal; pobiral pa vse jedno denar za svoj žep in tako oškodoval svojega naslednika za 8000 K. Tudi je vzel za 2000 K blaga, katerega si je pustil poslati v Gradec, od tam pa v Ljubljano. Ko je pa Buchta prišel sam v Ljubljano, ga je že zgrabila roka pravice.

— **Huda žena.** Sinoči se je peljal mesar B. s kolesom po Karlovški cesti. Ko ga je zagledala njegova žena, mu je skočila naproti, ga vrgla raz kolo, ter nad njim tako upila, da jo je moral stražnik zaradi kalenja nočnega miru aretovati. Gledalcev se je bilo pri tem nabralo zelo veliko, ki so ubogega moža obžalovali.

— **Nesreče.** Trgovski pomočnik A. P. se je včeraj s kolesom peljal iz Šiške. Nasproti mu je pridiral neki voznik tako naglo, da se P. ni mogel umakniti. Padel je pod konje, ki so kolo popolnoma pokvarili, njemu pa je šlo kolo čez desno roko. — Anton Kastner, ki se je udeležil nemških slavnosti in pri št. Petru padel iz železničnega voza, je včeraj v deželni bolnici umrl.

— **Nepreviden kolesar.** Danes opoldne je neki kolesar na vogalu Turjaškega trga podrl neko služkinjo in otroka, ki ga je služkinja vodila.

— **Neki trnovski fantje** so včeraj pili v Marovtovi gostilni na Radeckega cesti, ko jim je zmanjkalo drobiža, vkradli so 3 litre držačo steklenico vina in jo odnesli. Gostilničarju je baje žal samo za steklenico.

— **Zgubila** je danes dopoldne M. T. v Latermanovem drevoredu denarnico, v kateri je bilo 144 K.

— **Vremenski mesečni pregled.** Minoli mesec mali srpan je bil tople in dosti moker. — Opazovanja na toplomeru dadó povprek v Celsijevih stopnjah: Ob sedmih jutraj 16°, ob dveh popoldne 24½°, ob devetih zvečer 19½°,

tako da znaša srednja zračna temperatura tega mesca 19½°, za 01° nad normalom. — Opazovanja na tlakomeru dadó 736,2 mm kot srednji zračni tlak tega mesca, za 02 mm nad normalom. — Mokrih dni bilo je 12, padlo je pa 174,2 mm dežja; desetero dni nam je prineslo nevihto, dve izmed teh, 10. in 11., ste bili viharji.

* **Najnovejše novice.** Polom banke na Nemškem. Nekdaj znamenita banka v Draždanah Ed. Rocksch na slednik je ustavila plačevanje. Pasive so prekoračile aktive za 7 milijonov mark. Tisoče malih eksistenc je uničenih. — Strajk v igralnici. 150 uslužbencev igralnice v Spau u je napravilo štrajk. — Velika neizgoda v rudniku se je pripetila v Avstraliji v premogokopu Mont Klembla. Dosedaj so izveleli 27 mrtvih, a podsutih je še nad sto delavcev. — Kmečka vojska. Na neki pusti blizu Temešvara je prišlo predvčeršnjim med rumunskimi delavci do pravcate vojne ter se je streljalo z revolverji. Sedem oseb je smrtno ranjenih. — 14 ljudi je utonilo na Visli, ker se je čoln zadel ob drugega ter se potopil.

* **Jan Kubelik in njegov tajnik.** V »Pester Loydu« je priobčil brat svetovnoslavnega češkega virtuoza na gosli, Jana Kubelika, odprto pismo da je prišel Jan že pred par leti v roke nesramnemu goljufu Skrivani, katerega je vzel za svojega tajnika. Skrivani je znal pridobiti mladega neizkušnega Kubelika popolnoma zase, gonil ga je v pravcatem dirjanju od mesta do mesta, delal mu je velikansko, prav židovsko reklamo; in tako je zaslužil Kubelik upravniverjetne svote. Toda denarja ni imel umetnik nikdar nič, celo v dolgove je zabredel. To pa zato, ker je zapravljval njegov denar njegov tajnik ter ga zaigral na borzi. Skrivani je Kubelika popolnoma odtujil njegovim starišem vsem sorodnikom in prijateljem, ker se je bal, da bi ga opozorili na tajnikove lumparije ter zahtevali račun. Kadar je prišel Kubelik domov, ni stanoval pri svojih stariših, kjer mu je bilo šest sob na razpolago, marveč v hotelu. Sedaj pa stariši sploh že 10 mesecev niso videli in ne vedo, kje da je. Zato je razkrinkal Kubelikov brat, učitelj Vaelav Kubelik v »Pester Loydu« tajnika Skrivana, na kar je ta in pa Jan Kubelik primorana odgovoriti.

* **Spiritistična seja v sodni dvorani.** V Favoritnu na Dunaju je bila obtožena čevljarjeva žena M. Brenner goljufije, češ, da slepari ljudi s prerokovanjem. Imenovana ženska je namreč kupila od prihajalke Mandler za 4 gld. mizico ki pa ima lastnost, da prerokuje po spiritistični metodi s povzdigovanjem noge in trkanjem z njo ob tla. V soboto se je vršila sodna razprava. Obtoženka je trdila, da mizica res prerokuje in ugane vsako vprašanje, ker jo vodi nevidni duh. Sleparila ni nikogar, tudi plače za prerokovanje ni zahtevala, temuč le vzela, kar ji je kdo radovoljno podaril. Njen zagovornik je predlagal napraviti poskus, ali res zna mizica prerokovati. Sodnik je privolil, in prinesel so čudno mizico v dvorano. (Sodniki in občinstvo so vprto opazovali mizico, ko so je vsedla k njej obtoženka in dve priči. Položile so roke na rob mize. Po daljšem premoru, ko je bila mizica vedno mirno, ji je začela obtoženka prigovarjati. »Mizica, si li tukaj? vzdigni nogo!« Ker se tudi na ta poziv mizica ni hotela ganiti, zamahnil je obtožitelj dr. Doskočil nevoljno, a ženica ga potolaži: »Bo že šlo, gospod cesarski svetnik!« Po večkratnem opominjanju je končno mizica vzdignila eno nogo. Ko ji pokaže gospodarica na drugo! nogo, vzdigne tudi to ter uboga tudi, ko ji Brenner zapove, naj 20krat potrka na tla. Sodnik je dal čudodelno mizico zopet odnesti, a obtoženko je oprostil.

* **„Klasična krasota“ jo je redila.** To obrt je navedla pri neki sodni obravnavi predkratkim v Londonu gospod. Anetta Hockeova, sicer res lepo dekle. Ker pa sodnik brčkone ni razumel take obrti, jo je vprašal, naj se izrazi natančneje. In tu je Anetta povedala, da se daje za denar fotografirati, berolinskim fotografom v raznih pozah, katere so baje včasih tudi naporne. V dokaz je predložila sodniku nekoliko fotografij ter vrgla tudi med občinstvo več komadov, na katerih je »klasična krasota« bila fotografirana v Venerini obleki in v tako čudnih pozah, da so tudi kosmati in otrpneni možje baje zardevali ob sramote.

* **S pariške Sodome.** Gospa M., posestnica velike trgovine v Parizu, se je hotela ločiti od svojega moža, a vzrokov ni imela. Poiskala si je torej izvežbanega odvetnika v enakih zadevah, ki pa jej je zopet priporočil agenta Evseba. Za dobro nagrado je imel ta negentleman vplesti moža gospe M. v kočljiv položaj, in v takem položaju je imela gospa M. iznenaditi svojega moža. In gospod M. ni bil sovražnik ženskih milin. V kratkem se je pripeljal agent Evseb k trgovini gospe M. ter jo je odpeljal k restavrantu, kjer jo je takoj spremlil v sobo št. 6., sam je ostal zunaj. Gospa M., ki je našla svojega soproga v jako kočljivem tete a tete z drugo žensko, je začela žensko klotutati, da se je slišalo samo odmevanje klotut. Ali to je bilo preveč zunaj čakajočemu agentu. Udril je v sobo ter je odrinil razburjeno gospo M. od njene tekmovalke v besedami: »Kaj počen-jate, to je moja žena...« Razume se, da

je po tem pojasnilu spoznal g. M. ves položaj, in gospej M. se je ponesrečil vzrok za ločitev. Skesano je morala prevzeti zopet svojega starega grešnega moža.

* **Roman na Sprevi.** Pred malo dnevi je sprehajajoče se občinstvo zagledalo ob Sprevi razburljiv prizor. Dve dami sta skočili iz čolna v vodo. Nagla pomoč je mogla rešiti le eno — hčer; 38letna vdova je utonila. Dekle iz boljše rodbine je potem pripovedovalo cel roman. Priselil se je k njima v stanovanje mlad, lep in bogat inženir, ljubkoval je s hčerjo, a kadar te ni bilo doma, z njeno materjo. Naenkrat je odšel baje radi nujnih opravil a vrnil se ni več. Po njegovem odhodu sta šele spoznali, da je Don Juan obe varal — obe sta bili »interesantni.« Strah pred sramoto, ki je čakala hčer in mater malodane obnem, ju je gnal v valovje. Društvo za zapuščena dekleta je sklenilo skrbeti za hčer in njeno dete.

* **Znati se mora.** Občina Wayne County v Sev. Ameriki je veliko trpela vsled suše. In tamošnji »gospod« je takole na prižnici razvozlal vzroke te suše: »S sušo kaznuje vas Bog radi trojnega vzroka, ki tiči v tem, ker nimate ljubezni 1.) do mene, 2.) do sebe samih, 3.) do Boga. — Ako bi ljubili mene, bi me že zdavnaj plačali, kar ste mi dolžni na pogrebih, na beri itd. — A vi se tudi med seboj ne ljubite, kajti že več mesecev ni bilo nobene poroke. Bog pa gotovo Vas ne ljubi, ker bi Vas sicer več k sebi jemal in jaz bi imel več pogrebov in konduktov.« — In to dobro, verno ljudstvo je strmelo!... Mora že biti res, ker »gospod« tako pravijo. In ker je proti večeru začelo deževati, je gospodu trumoma nosilo verno in dobro ljudstvo zaostale dolgove za kondukte, takoj se je zglasilo več parov za zakonski jarem in tudi s pogrebi se bo že nekako napravil red. — »Gospodje« so si pač po vsem svetu enaki!

Društva.

— **Pevsko društvo „Slavec“** naznanja — na večstranska vprašanja — da se povodom njegovega izleta v Zagreb dne 15. in 17. avgusta k slavnosti 40letnice pevskega društva »Kolo« častiti podporni člani lahko pridružijo društvu, ter naj se v ta namen zglasijo pri odboru v ponedeljek dne 4. avgusta ob pol 9. uri zvečer v društvenih prostorih v »Narodnem domu«, prvo nadstropje na levo, da jih naše društvo zamore prigrasiti ter jim osigurati prenočišče.

— **Večerni koncert** priredi pev. društvo »Ljubljana« dne 9. avgusta t. l. na vrtu hotela »Lloyda«. Podrobnosti se javijo prihodnji teden.

— **„Slovensko zidarsko in tesarsko društvo“** priredi prihodnjo nedeljo t. j. dne 10. avgusta t. l. dopoludne v društvenih prostorih izredni občni zbor ter opozarja svoje člane na važnost tega občnega zbora, da se isti polnoštevilno udeležijo. V slučaju, da bi ta izredni občni zbor ne bil sklepčen, zboroval bode ta občni zbor 1½ uro pozneje t. j. ob 1½.12. uri dopoludne neglede na število članov. Jakob Accetto.

— **Zborovanje Civil-Metodove podružnice za brdski okraj** bo dne 4. avgusta t. l. ob 4. uri k Kavki v Moravčah.

Telefonska in brzojavna poročila.

Dunaj 2. avgusta. Uradna »Wiener Zeitung« prijavlja danes zopet več sankcioniranih zakonov, ki so bili sklenjeni v minolem zasedanju državnega zbora, med njimi tudi zakon glede premembe obrtnega reda.

Dunaj 2. avgusta. Ministrski predsednik Körber obišče v kratkem ministrskega predsednika Szella v Ratotu, in sicer v zadevi avtonomnega carinskega tarifa.

Dunaj 2. avgusta. Uradna poročila o letošnji letini izkazujejo, da v Avstro-Ogrski že kakih 20 let ni bilo take letine kakor to leto. Letošnja letina se ceni, da vrže 170 milijonov kron več, kakor lansko leto.

Trident 2. avgusta. Tu se je ustanovil poseben odbor z namenom zgraditi brez vladne podpore tisto železnico, zaradi katere je projekt o avtonomiji Trentina ponesrečil.

Halle 2. avgusta. Loterijski ravnatelj Picht je defravdiral pol milijona mark in pobegnil.

Benetke 2. avgusta. Tudi na kraljevski palači, katero je Markov stolp pri podiranju znatno oškodil, se pojavljajo jako sumljivi znaki in je lahko mogoče, da se tudi to poslopje poruši.

Pariz 2. avgusta. Uradni list prijavlja danes zopet več dekretov glede zatvoritve samostanskih šol v 32 različnih departementih.

Borzna poročila.

Dunajska borza

dné 2. avgusta 1902.

Skupni državni dolg v notah	101.85
Skupni državni dolg v srebru	101.70
Avstrijska zlatna renta	121.55
Avstrijska krona renta 4%	99.85
Ogrska zlatna renta 4%	121.10
Ogrska krona renta 4%	97.95
Avstro-ogrsko bančne delnice	1598—
Kreditne delnice	686.75
London vista	239.65
Nemški državni bankovci za 100 mark	116.95
20 mark	23.40
20 frankov	19.05
Italijanski bankovci	94—
C. kr. cekini	11.26

Žitne cene v Budimpešti

dné 2. avgusta 1902.

Termin.

Pšenica za oktober	za 50 kg	K	6.55
Rž	april 1903	"	6.99
"	oktober	"	5.67
Koruza	avgust	"	4.76
"	maj 1903	"	5.04
Oves	oktober	"	5.20

Efektiv.

5 vinarjev ceneje.

Darila.

Upravištvu našega lista so poslali:

Za družbo sv. Cirila in Metoda. Neimenovan rodoljub v št. Jerneju 4 K. — Gospica Pepica Majzeljeva v Belicerkvi 6 K, katere sta darovala dva gospoda. — Gospica Franjica Majzeljeva v Belicerkvi 9 K, katere so darovali trije gospodje. Skupaj 19 K. — Živel!

Za Kettejev nagrobni spomenik. Gospod R. M. v Ljubljani 10 K. Srčna hvala!

IX. Izkaz za „Dijaški dom“ v Celji.

Za „Dijaški dom“ v Celji so nadalje vplačali prispevke: Gg. dr. Fran Lastavec, Protinjan 20 K, Franc Hirti, župnik v Slivnici pri Hočah 5 K, Jernej Voh za Neimenovanca 20 K, Ivan Kynčič, upravitelj župe v Račicah, pošta Buret Istra 3 K 20 vin., dr. Karl Vrečer v Gradcu, Neuthorgasse 51 prvi obrok kot ustanovnik 50 K, Franc Cerjak, kaplan v Šmarji pri Jelšah 35 K, dr. Karl Ludovik Huth v Ljubljani 4 K, Škerbec Martin župnik na Planini 5 K, Joh. Liesskovnik, c. kr. vodja samost. gimnazijških razredov v Celji 10 K, Aneta Kukec v Laškemtrgu v družbi od gg. C. Drolic, C. Elsbacher, R. Salmič in Ed. Kukec nabrano vsoto 4 K, Jernej Vurkel, župnik v Dobju 20 K, Franc Pišek, solicator v Kozjem 10 K, E. Slanc, nadučitelj pri sv. Bolfenku 5 K, J. Zabavnik pri sv. Bolfenku 5 K, Martin Salamon pri sv. Bolfenku 1 K, Franc Zabavnik pri sv. Bolfenku 2 K 60 vin., Franc Vrabl pri sv. Bolfenku 1 K, Anton Janežič pri sv. Bolfenku 1 K, Franc Vraz pri sv. Bolfenku 40 vin., Andrej Zadravlj pri sv. Bolfenku 40 vin., Vid. Habjančič pri sv. Bolfenku 20 vin., Martin Šenčeter pri sv. Bolfenku 40 vin., Anton Borko 1 K, J. Flis, generalni vikar v Ljubljani 20 K, Matej Suhač, gimn. prof. v Celji 5 K, dr. Vilimek, prak. zdravnik v Gornjemgradu 5 K, Jos. Kranjc od g. Ljudmile Plaper, učiteljice v Mozirji, pri sestanku Šoštanjskega, Celjskega, Vrnskega in Gornjegrajskega učit. društ. v Šmartnem na Paki 8. junija t. l. nabrano svoto 30 K, Jakob Melavc, posestnik v Lačivasi 2 K, Janez Bider, čevljar 2 K, Alojzija Dermovšek v Trnovljah 4 K, Rozalija Plavšer v Trnovljah 4 K, Koštomaj Jože, gostilničar pri Jeleni v Celji 10 K, Marko Vacac, davčni izterjavec v Slov. Gradcu 1 K, Franc Pišek v Orehovivasi 2 K, Jožef Žagar v Solčavi 5 K, M. Š. v Solčavi 5 K, Kolarič Anton kaplan pri sv. Magdaleni pri Mariboru 5 K, Čede Jožef, kaplan ravno tam 5 K, Mojšček Anton župnik v St. Rupertu nad Laškem 5 K, Jožef Flek proš in mestni župnik v Ptuj 50 K, Franc Gajšek v Poličanah, čisti dobiček veselice sv. Cirila in Metoda 10 K, Jožef Košanc, c. kr. profesor v Mariboru 10 K, Ivan Radimsky, češki dež. in drž. poslanec, c. kr. ritmojster v p. v Kolinu, o priliki občiska Narodnega doma v Celji 80 K, sl. županstvo na Doberni 20 K, sl. občina Rečica, okraj Gornjigrad 50 K, sl. trška občina Šoštanj 120 K, sl. okrajni zastop na Vrnskem 200 K, Anton Dolenc, železniški mojster v Logatcu 9 K, katero svoto dopolni g. Fran Jošt na 10 K, Anton Hrstnik, župan v Dobju 2 K, Franc Ronner, obč. tajnik v Dobju 1 K, Peter Majdič, lastnik valč. mlinov in veletržec v Celji 200 K, sl. občina Petrovče 20 K, J. Lavrič trgovec na Vrnskem 5 K, sl. občina St. Peter v Savinjski dolini 10 K, Mariborski bogoslovci 1. 1902 200 K; skupaj v tem izkazu: 1302 K 66 vin.

Ceneno domače zdravilo. Za uravnavo in ohranitev dobrega prebavljanja se priporoča raba mnogo desetletij dobro znanega, pristnega „Moll-ovega Seidlitz-praška“, ki se dobi za nizko ceno, in kateri vpliva najbolj trajno na vse težkoce prebavljenja. Originalna škatljica 2 K. Po poštmem povzetju razpošilja ta prašek vsak dan lekarnar A. MOLL, c. in kr. dvorni zalagatelj na DUNAJSKI, Tuchlauben 9. V lekarnah na deželi je izrecno zahtevati MOLL-ov preparat, zaznamovan s varnostno znamko in podpisom. 1 (12—11)

Köpel Rogatec Slatina.

južno železnice postaja: Polžana (Pölschach). Krasno prebivališče za po leti. Preizkušeno zdravilišče za bolezni v želodcu, na jetrih in ledvicah, sladkorna bolezen (diabetes), žolčne kamene, katarhe v goltancu in srčnu krhlju itd. Prospekti se dobe pri ravnatelju.

Proti prahajem, luskinam in izpadanju las

deluje najboljšje priznana

Tanno-chinin tinktura za lase

katera okrepečuje lasišče, odstranjuje luske in preprečuje izpadanje las.

1 steklenica z navodom 1 K.

Razpošilja se z obratno pošto ne manj kot dve steklenici.

Zaloga vseh preizkušenih zdravil, medic. mil, medicinal. vin, specialitet, najfinjših parumov, kirurških obvez, svežih mineralnih vod i. t. d. (520—23)

Deželna lekarna Milana Leusteka v Ljubljani, Resljeva cesta št. 1

poleg novozgrajenega Fran Jožefovega jubil. mostu.

Umrli so v Ljubljani:

Dne 31. julija: Božidar Verhovc, kovačev sin, 10 mesecev, Konjušne ulice št. 13, jetika. — Norbert Bilina, rokovničarjev sin, 8 let, Židovske ulice 6, jetika. — Marija Zadnikar, služkinja, 50 let, Kladezne ulice 3, pljučnica.

V deželni bolnici:

Dne 26. julija: Valentin Stergar, delavec, 79 let, srčna hiba.

Dne 29. julija: Lovro Kogovšek, kajžar, 62 let, rak.

Dne 30. julija: Gabrijela Golob, mizarjeva hči, 3½ leta, vsled opeklin. — Andrej Žun, dninar, 69 let, jetika. — Marija Triler, dninarica, 65 let, ostarelost.

Dne 31. julija: Josip Kastner, zasebnik, 30 let, ponesrečenje.

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 306.3 m. Srednji srčni tlak 756.0 mm.

August	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebo	Padačina v 24 urah
1.	9. zvečer	737.7	18.2	sl. svzhod	del. oblak.	
2.	7. zjutraj	737.2	15.2	brezvetr.	megla	
"	2. popol.	735.1	28.4	sl. jug	jasno	68 mm.

Srednja včerajšnja temperatura 20.9°, normala: 19.7°.

V vročem letnem času

se more priporočati kot najboljša in najkoristnejša (30—2)

osvežujoča in namizna pijača,

posebno pripravna za mešanje z vinom, konjakom in sadnimi sokovi,

MATTONIJEV GIESSHÜBLER

naravna alkalična kislina

Ta upliva osveževalno in oživljajoče, vzbuja slast do jedi, pospešuje prebavljenje. Po letu je pravo okrepečevalno sredstvo.

V Ljubljani se dobiva pri Mihaelu Kastnerju in Petru Lassnik-u in v vseh lekarnah, večjih spekerijah, vinskih in delikatesnih trgovinah.

L. Luserjev oblič za turiste.

Priznana najboljša sredstvo proti kurjlm očesom, žuljem itd. itd.

Glavna zaloga: L. Schwenk-ova lekarna Dunaj-Meidling.

Zahtevajte Luserjev oblič za turiste po K 1.20.

Dobiva se v vseh lekarnah. V Ljubljani: M. Mardetschläger, J. Mayr, G. Piccoli. V Kranju: K. Savnik. (621—21)

Gospodična

večja pisarniškim poslom in trgovskemu knjigovodstvu, nemščine in slovensčine smožna, z dobrimi spricvali, želi kot pisarica ali blagajničarka takoj ali s t. avgustom nastopiti tu ali tudi na deželi. 1674-3 Naslov pove upravnistvo „Slov. Naroda“.

Trgovec 3000 gl.

za ugodno podjetje in se ta svota lahko zavaruje na prvem mestu na hišo in posestvo. — Cenjene ponudbe naj se pošiljajo pod „Podjetje 3000“ na upravn. »Slov. Naroda«. (1824)

Slavnemu občinstvu se vljudo naznanja, da se zastran regulacije na sv. Petra cesti nahaja gostilna pri „Avstrijskem cesarju“ samo od zadej na vrtu. Pekarna Potočnik in prodajalec sadja Bucik bota imela pa začasno svoje prodajalne na Marijinem trgu. — Za nadaljno naklonjenost in obilni obisk se toplo priporočata (1831—1)

Potočnik in Bucik.

Odgovor Antonu Deghenghiju.

Vaše kazenske ovadbe se čisto nič ne bojim. Dotična „obrekovanja“, kakor pravite v Vašem naznanilu od 31. julija t. l., pa sem pripravljen vsaki čas dokazati pred sodiščem. Torej le naprej! Vaše naznanilo ni drugega, kakor konkurenčni boj proti meni in tvrdkam, katere zastopam.

V tem oziru prepuščam sodbo občinstvu, katero naj presodi, kako je označiti tako postopanje z Vaše strani.

V Ljubljani, 2. avgusta 1902.

Franc Cerar.

(1834)

Pri neki gradbi železnice na Kranjskem

se da v najem

gostilna

z lokalom za trgovino z mešanim blagom, s trafiko in prodajo kolekov, najemniku, ki more dati kavejco ter more plačati, pod ugodnimi pogoji.

Gostilna in lokal za trgovino se tudi posamezno oddasta v najem.

Ponudbe pod „B 33“ na upravnistvo „Slov. Naroda“. (1822—1)

4 pari čevljev za samo 2 gl. 50 kr.

se pošljejo le zaradi nakupa velike množine za tako nizko ceno. 1 par moških, 1 par ženskih čevljev, rujavih za vezati, z močnimi zbitimi podplati, najnovejše oblike; dalje 1 par moških in en par ženskih modnih čevljev z obšivom, elegantni in lahki. Vsi 4 pari za 2 gl. 50 kr. Pri naročilu zadostuje dolgost. Pošilja se proti poštmemu povzetju. (1833)

Zaloga čevljev

Jungwirth

Krakov 21. Poštni predal 29.

Neugajajoče se vzame takoj nazaj.

Same za 4 vinarje je močno napraviti

krožnik dobre juhe

v 5 minutah iz juhinih konzerv, ki se uporabljajo v c. kr. avstr. armadi. — Pošiljave 130 porcij za 5 K po poštmem povzetju ali nekoliko porcij in navodilo kot vzorec za 40 vin. pošilja franco, če se dotična svota naprej pošlje Jindřich Vojtěch, Král. Vinohrady št. 583. (1813—1)

Absolviranega jurista

ali pa

mlajšega notarskega kandidata

vsprejme takoj (1816—2)

notar dr. R. Bežek.

Dve deklici

se sprejmeta za prihodnje šolsko leto v stanovanje in hrano v bližini mestne dekliške šole pri sv. Jakobu.

Pismene ponudbe na upravnistvo »Slov. Naroda«. (1750—2)

Več stanovanj

s 1, 3 in 4 sobami se odda s 1. novembrom v novi Pogačnikovi hiši v Cigaletovih ulicah št. 3, tik justične palače. (1754—4) Več se izve istotam od 1.—1½ ure.

Abiturijent

želi primerne mesta kot pisar, instruktor ali podobno. (1779—3)

Naslov pove upravnistvo »Slov. Nar.«.

Naznanilo.

Vsled obrekovanja, ki jih razširja gledé mene moj bivši senzal Franc Cerar, naznanjam vsem producentom lesa, ki so v kupčijski zvezi z menoj, da sem proti imenovanemu Francu Cerarju vložil kazensko ovadbo in si pridržujem, da svoj čas izid obravnave razglasim.

V Ljubljani, 31. julija 1902.

Anton Deghenghi.

(1803—2)

Pozor! Pozor!

Te dni izide knjižica

„Cerkvene pristojbine“

(štolnina)

za Štajersko, Koroško, Kranjsko.

Il. natis. Cena 12 kr. (24 h)

Naročila sprejema Rok Drofenik Ljubljana, Poljanska cesta št. 60. (1820)

NB. Po povzetju se manj kakor 5 izvodov ne razpošilja.

Učenca

(1773-4) iz dobre hiše sprejme

Štefan Lapajne v Idriji, špecerijska in delikatesna trgovina.

Zahvala.

Podpisana vdova po gospodu Francu Franič-u, železniškemu čuvaju v Sežani, ki je 29. junija t. l. na potu iz Košane v Senožeče bil zavrtno napaden in umorjen, se čuti dolžno izreči svojo najiskrenejšo zahvalo niž. avstr. deželni zavarovalnici za življenje in rente za izredno, kulantno in naglo izplačilo zavarovane svote 1000 K na polico št. 21.790 njenega sopraga, ki je bil zavarovan še le dva meseca ter je izplačal še le premijo v znesku 13.68 K.

Neža Franič,

vdova železniškega čuvaja.

Sežana, 28. julija 1902. (1829)

Anton Presker

krojač in dobavitelj uniform avstrijskega društva železniških uradnikov

Ljubljana, Sv. Petra cesta 16

priporoča svojo veliko zalogo

gotovih oblek za gospode in dečke,

jopice in plaščev za gospe,

nepremočljivih havelokov itd.

Obleke po meri se po najnovejših uzorcih in po najnižjih cenah solidno in naihiteje izgotovljajo.

Fr. P. Zajec

Ljubljana, Stari trg št. 28

urar, trgovec z zlatnino in srebrnino in z vsemi optičnimi predmeti.

Nikelnasta remontoar ura od gl. 1.90. Srebrna cilind. rem. ura od gl. 4.—. Ceniki zastoj in franko.

MODERCE natančno po životni meri

za vsako starost, za vsaki život in v vsaki faconi priporoča

HENRIK KENDA v Ljubljani, Glavni trg št. 17.

Skladišče za modno blago, pozamentrije, trakove, čipke, svileno blago, perilo, a a a a a klobuke za dame, tkana in kratka roba na debelo in drobno. a a a a a

Mehanik Ivan Škerl

stanuje samo

Opekarska cesta št. 38.

Šivalni stroji po najnižjih cenah. Blekale in v to stroko spadajoča popravila izvršuje dobro in ceno.

Vnanja naročila se točno izvršé.

Brata Eberl

Prodajalna in komptoar: Miklošičeva cesta št. 6.

Delavnica: Igriške ulice št. 8.

Pleskarska mojstra c. kr. drž. in c. kr. priv. južno železnico.

Slikarja napisov.

Stavbinska in pohištvena pleskarja.

Prodaja oljnatih barv, lakov in firnežev na drobno in na debelo.

Velika izbirtka dr. Schoenfeld-ovih barv v tubah za akad. slikarje.

Zaloga čopišev za pleskarje, slikarje in zidarje, štedilnega mazila za hrastove podo, karbolinoje itd.

Posebno priporočava sl. občinstvu najnovejšo, najboljšo in neprecenljivo sredstvo za likanje srbnih tal pod imenom „Rapidol“

Spreten deček

13 do 14 let star, kateri ima veselje do trgovine, sprejme se v pouk takoj pri **Antonu Zirc-u** (1782-3) trgovina mešanega blaga v Črnomlju.

10 stanovanj

vsako po dve sobi s kuhinjo, se odda za november v **Spodnji Šiški** pri **Seidlu**. Istotam se odda tudi (1793-2) **dve prodajalni**.

Trgovski pomočnik

z dobrimi spričevali želi službo premeniti v mestu ali okolici. Kdo, pove upravnistvo »Slovenskega Naroda« (1807-1)

Stanovanje

z dvema sobama, lepo meblirano se takoj odda. Kje? pove upravnistvo »Slovenskega Naroda« (1804)

Kupim

večjo množino steklenic po 1/2, 1 in 1 1/2 litra vsebine. (1825) **Vekoslav Sešek, Sodražica**.

Tricikl

za prevoz blaga, jako pripraven za trgovce, peke, slaščičarje in tiskarne se prav po ceni prodaja. Ogleda se pri: (1819-1) **Ivanu Jaxu & sinu** v Ljubljani, Dunajska cesta 17.

Radi povečanja lista se išče

vajen žurnalist

— kot setrudnik. — Ponudbe na »Štajerca« v Ptuj.

Tovarna pečij in raznih prstenih izdelkov Alojzij Večaj

v Ljubljani, Trnovo, Opekarska cesta, Veliki Stradon št. 9

priporoča vsem zidarim mojstrom in stavbenikom svojo veliko zalogo najmodernejših prešanih ter barvanih prstenih pečij in najtrpežnejših štedilnih ognjišč lastnega izdelka, in sicer rujavih, zelenih, modrih, sivih, belih, rumenih i. t. d., po najnižjih cenah. Ceniki brezplačno in pošt-nine prosto. (31)

Žrebjenje dne 16. avgusta 1902.

Glavni dobitnik:

Ces. kr. avstrijsko državno železnice.

Promese k zemelj. kreditnim srečkam I. emisije K 5— K 90.000

priporoča

„Ljubljanska kreditna banka“.

Štelaže, prodajalne mize, izložna okna i. t. d.

(1818-1) iz prodajalnice na **Pogačarjevem trgu št. 3** se prodajo 5. avgusta t. l. ob devetih predpoldan sodno dražbenim potom.

Oženjen vrtnar

se sprejme. Vpraša naj se pri **A. Kališ-u** v Ljubljani, Jurčičev trg št. 3. (1788-3)

Išče se mlinar

oženjen ali samec, kateri bi prevzel dober mlin na polovico skupička ali pa v najem.

Gašper Rotar

Moste p. Žerovnica (Gorenjsko).

Govori, poje in se smeje v vseh jezikih.

Grammophon

je najboljši svetovni govornik aparat. Sliši se na 300 m daleč. Cena 25, 40, 60, 125 gl. (1329-16) Tudi na obroke.

Grammophon-Automat

v katerega se vrže 10 vin. je najboljši vir dohodkov za gostilne. Cena 120 in 130 gl. Jako lepo se čuje v daljavo, zlasti na prostem. Plošče iz trdega gumlja v veliki izbiri, tudi slovenske, ki jih je pel c. kr. dvorni operni pevec **Fran Naval-Pogačnik**, ima zmirom v zalogi

Rudolf Weber, urar

Ljubljana, Stari trg 16.

Najnižje cene. Največji izbor.

Preobleke. Popravila.

L. Mikusch
tovarna dežnikov
Ljubljana, Mestni trg.

Gospodična

vešča slovenskega, nemškega in italijanskega jezika, poučuje tudi na glasovirju, želi službo **gouvernante**. Ponudbe pod: „R. E. Trst, glavna pošta“ (1795-2)

Nove muzikalije za godala in pihala.

1 plesni komad { za 6 glasov . . . 15 kr. „ 10 „ . . . 20 „ „ 15 „ . . . 25 „ Šole za vse instrumente po 1 gl. Muzikalije vseh vrst po najnižji ceni. **Lud. Hnyk** (1814-1) Jablonec nad Jizerou, Češko.

Firm. 244. Einz. I. 57/2. Premembe k že vpisanim firmam posameznih trgovcev:

Krainburg: Wilh. Koller, Gemischtwarenhandlung, izbris prokure Matije Hribar.

C. kr. deželno sodišče.

Ljubljana, dne 26. julija 1902. (1801)

Novo urejena

prva hrvatska tovarna žaluzij, rolet, lesenih in železnih zatvornic (žaluzij) in kartonažev

G. Skrbic

Ilica 40 Zagreb Ilica 40 ustanovljena 1889

priporoča svoje na glasu solidne, točne in cenene

domače proizvode

odlikovane z največjimi odlikovanji. (288-13)

Moderni stroji! Brez konkurence!

Ceniki gratis in franko.

Popravila točno in ceneno.

Rokavice

iz tkanine, glacé in pralnega usnja dobre vrste

kakor tudi (2626-70)

kožice za snažiti

v različni velikosti po nizki ceni pri

Alojziju Persché

Pred škofijo 22.

Izvod iz voznega reda

veljaven od dne 1. junija 1902. leta.

Odhod iz Ljubljane j. n. kol. Proga čez Trbiž. Ob 12. uri 24 m po noči osonni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Inomost, Monakovo, Ljubno; čez Selthal v Anseer, Solnograd, čez Klein-Reifling v Steyr, v Linc, na Dunaj čez Amstetten. — Ob 7. uri 5 m jutraj osonni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj; čez Selthal v Solnograd, Inomost, čez Klein-Reifling v Linc, Budejovice, Plzen, Marijine vari, Heb, Francove vari, Karlove vari, Prago, Lipsko; čez Amstetten na Dunaj. — Ob 11. uri 51 m dopoldne osonni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Ljubno, Selthal, Dunaj. — Ob 3. uri 56 m popoldne osonni vlak v Trbiž, Beljak, v Pontabel, Celovec, Franzensfeste, Monakovo, Ljubno; čez Selthal v Solnograd, Lend-Gastein, Zell ob jezeru, Inomost, Bregenc, Curib, Genevo, Pariz; čez Klein-Reifling v Steyr, Linc, Budejovice, Plzen, Marijine vare, Heb, Francove vari, Karlove vare, Prago, Lipsko, na Dunaj čez Amstetten. Ob nedeljah in praznikih ob 5. uri 41 m popoldne v Podnart-Kropo. Ob 10. uri po noči osonni vlak v Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Inomost, Monakovo, (Ljubljana-Monakovo direktni vozovi I. in II. razreda). — **Proga v Novomestu in v Kočevju.** Osonni vlaki: Ob 7. uri 17 m jutraj v Novomestu-Straža, Toplice, Kočevje, ob 1. uri 5 m popoldne istotako, ob 7. uri 08 m zvečer v Novomestu, Kočevje. — **Príhod v Ljubljano j. n. kol. Proga iz Trbiža.** Ob 3. uri 25 m jutraj osonni vlak v Dunaj čez Amstetten in Monakovo, (Monakovo-Ljubljana direktni vozovi I. in II. razreda), Inomost, Franzensfeste, Solnograda, Linc, Steyra, Anseer, Ljubna, Celovca, Beljaka. Ob 7. uri 12 m jutraj osonni vlak iz Trbiža. — Ob 11. uri 15 m dopoldne osonni vlak v Dunaj čez Amstetten, iz Lipska, Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Plazja, Budejovic, Solnograda, Linc, Steyra, Pariza, Geneve, Curiba, Bregence, Inomosta, Zella ob jezeru, Lend-Gastein, Ljubna, Celovca, St. Mohorja, Pontabla. — Ob 4. uri 44 m popoldne osonni vlak v Dunaj, iz Ljubna, Selthala, Beljaka, Celovca, Monakova, Inomosta, Franzensfeste, Pontabla. Ob nedeljah in praznikih ob 8. uri 38 m zvečer iz Podnarta-Kropo. — Ob 8. uri 51 m zvečer osonni vlak v Dunaj, iz Lipskega, Prage, Francovih varov, Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Plazja, Budejovic, Linc, Ljubna, Beljaka, Celovca, Pontabla, čez Selthal iz Inomosta. **Proga iz Novega mesta in Kočevja.** Osonni vlaki: Ob 8. uri in 44 m jutraj, iz Novega mesta in Kočevja, ob 2. uri 38 m popoldne iz Straže Toplice, Novega mesta, Kočevja in ob 8. uri 35 m zvečer, istotako. — **Odhod iz Ljubljane dr. kol. v Kamnik.** Mešani vlaki: Ob 7. uri 28 m jutraj, ob 2. uri 5 m popoldne, ob 6. uri 20 m in ob 10. uri 25 m zvečer, poslednji vlak le ob nedeljah in praznikih. — **Príhod v Ljubljano dr. kol. iz Kamnika.** Mešani vlaki: Ob 8. uri 49 m jutraj, ob 11. uri 6 m popoldne, ob 6. uri 10 m in ob 9. uri 55 m zvečer, poslednji vlak le ob nedeljah in praznikih. — Srednjeevropski čas je krajevemu času v Ljubljani za 2 minute spredi. (1517)

„Narodna Tiskarna“ v Ljubljani

odda za več mesecev v najem

nekaj shramb

na svojem stavbnem prostoru v Knafovih ulicah.

Vpraša naj se v upravnistvu »Slov. Naroda«.

Salame

ogrske 170 gl., domače iz Lunkna 120 gl. domače 1 gl., dunajske 80 kr. sanka brez kosti (Rollschinke) 90 in 110 gl., suho meso 70 kr., suha slanina 70 kr., glavina brez kosti 40 kr. kilo, velike kranjske klobase po 18 kr. in drugo pošilja od 5 kil naprej po povzetju in sicer le dobro blago

(1028-7) Janko Ev. Sirc v Kranju.

Ljudevit Borovnik

puškar v Borovljah (Ferlach) na Koroškem

se priporoča v izdelovanje vsakovrstnih pušek za lovcu in strelce po najnovejših sistemih pod popolnim jamstvom. Tudi predeluje stare samokresnice, vsprejema vsakovrstna popravila, ter jih točno in dobro izvršuje. Vse puške so na c. kr. preskuševalnici in od mene preskušene. — Ilustrovani ceniki sastonj. (30)

Aug. Agnola

Ljubljana
Dunajska cesta 13.
Velika zaloga
stekla
porcelana svetilk
zreal i. t. d.
Najnižje cene!!!

Lekarna „pri orlu“

v Ljubljani.

Lastnik M. Mardetschlager, lekarnar in kemik

— priporoča: —
Pristno pripravljeno olje iz kitarjih jeter, prijemnega okusa in dobro delujoč, 1 stekl. 1 K. — China salazna maza, po izpricnem in najboljšem predpisu avst. farmakopoe, kri čistilo in krepatno sredstvo. — Očistilna kroglica, 1 zav. 80 h. — Prasek proti kašlju, 1 zav. 1 K. — Dunajske zelčne kapslice, 1 stekl. 20 h. 6 stekl. 1 K. — Etena proti kurjim očesom in očist. dobro delujoč, po 80 in 40 h. — Vsa obvezila, kirurške in zdravilne potrebitine najbolj po ceni. Oddajalec mnogim bolničarjem, zdravnikom in babicam.
Izdelovanje sodovlec, limonade, sokov itd. Skladisce vseh medicin, specialitet in vseh novih in izpricanih zdravil. Vse clajšave stare trvdke J. Svoboda ostanejo v veljavi.

Stari trg št. 21. Glavni trg št. 6.

Pekarija in slasčičarna

Jakob Zalaznik

Prodaja moke in raznovrstnih živil.

Prodaja drv in oglja.

Stari trg št. 32.

Modni kampani
Ostanki
za polovico cene
Loško suknjo

Sukneno blago

za moške obleke

po najugodnejši ceni

priporoča 32

R. Miklauc

Ljubljana, Spitalske ulice št. 5.

Postranski zaslužek
trajen in rastoč, ponuja se spoštovanim, delo-
ljubnim in stalno naseljenim osebam s prevzetjem
zastopa domače zavarovalne družbe prve
vrste. Ponudbe pod „1.798“ Gradec, poste re-
stante. (1095-13)

Gospodična
ki je absolvirala trgovski kurz z dobrim
vspehom, išče službe kot knjigo-
vodkinja. Vstop takoj. (1784-3)
Naslov pove upravnistvo »Slov. Nar.«.

Malo
gostilno v Ljubljani
vzamem v najem ali tudi na račun.
Ponudbe pod M. M. 1000 poste
restante Ljubljana. (1783-3)

(1542-6)
GRICAR & MEJAC
Ljubljana, Prešernove ulice št. 9
vljudno naznanjata, da ostane
prodajalna do 15. sept. t. l.
ob nedeljah in praznikih zaprta.

19 m dolga in 10 m široka,
z opeko krita (1768-3)

š u p a
v Kolodvorskih ulicah št. 28
se odda takoj v najem.

Hrastove in bukovne deščice
za sobna tla (Brettelboden)
garantirano suhe ter najboljše kakovosti
priporoča po najnižjih cenah

J. Čop, tovarna za parkete
v Mostah, pošta Žerovnica (Gorenjsko).
Oskrbi se tudi pokladanje. 1576-8

Dr. Friderika Lengiel - a
Brezov balzam.

Ze sam rastlinski
sok, kateri teče iz breze,
ako se navrtja njeno
debelo, je od pametne
znan kot najizvrstnejše
leptilo; ako se pa ta
sok, po predpisu izu-
mitelja pripravi kemi-
nim potem kot balzam,
zadobi pa čudovit uč-
nek.

Ako se namaže zvečer z njim obraz ali
drugi deli polti ločijo se že drugi dan ne-
znatne luskinje od polti, ki postane vsled
tega čisto bela in nežna.

Ta balzam zgledi na obrazu nastale
gube in kozave pike ter mu daje mladostno
barvo; polti podeljuje beloto, nežnost in
čvrstost; odstrani kaj naglo pege, žoltavost,
ogerce, nosno rdečico, zajedce in druge ne-
snažnosti na polti. — Cena vrču z navodom
vred gl. 1-50. (828-9)

Dr. Friderika Lengiel - a
BENZOL-MILO
Najmilejše in najdobrodejnejše milo, za
kožo nalašč pripravljeno, 1 komad 60 kr.
Dobiva se v Ljubljani v Ub. pl. Trnkocja-ja
lekarini in v vseh večjih lekarnah. — Poštna
naročila vzprejema W. Henn, Dunaj, X.

Najboljše črnilo svetá.
Kdor hoče obutalo ohraniti
lepo bleščeče in trpežno, naj
kupi samo
Fernolendt
čreveljsko črnilo;
za svetla obutala samo
Fernolendt crème za
naravno usnje.
Dobiva se povsodi.
C. kr. priv.
tovarna ustanov. l. 1832
na Dunaji.
Tovarniška zaloga: (1181-11)
Dunaj, I., Schulerstrasse št. 21.
Radi mnogih posnemanj brez vrednosti pazi
naj se natančno na moje ime
St. Fernolendt.

V najem se da
gostilna in prodajalna
s špecerijским blagom v Prevojah št. 37
pošta Lukovica.
Več se poizve ravnotam pri Oašperju
Kotniku. (1743-2)

Uradno dovoljena (1826)
posredovalnica stanovanj in služeb
G. FLUX
Gospodske ulice št. 6
priporoča in namešča le boljše
službe iskajoče vsake vrste
za Ljubljano in drugod. — Potnina
tukaj. Natančneje v pisarni. Vestna
in kolikor možno hitra postrežba za-
gotovljena.

4 pari čevljev K 5'90
poštne in drugih stroškov prosto se pošljejo
na vsako pošto le zaradi nakupa velike množine
za tako nizko ceno. 1 par moških, 1 par ženskih
čevljev, rujavih za vezati, z močnimi zbitimi
podplati, najnovije oblike; dalje 1 par moških
in 1 par ženskih modnih čevljev z obšivom, ele-
gantni in lahki. Vsi 4 pari za K 5'90. Pri naro-
čilu zadostuje dolgot. Pošilja se proti povzetju.
Zaloga čevljev (1810)
F. WINDISCH, Krakov št. S K/41.
Neugajajoče se vzame takoj nazaj.

Veliki krah!
New-York in London nista priznala
niti evropski celini ter je bila velika to-
varna srebrnine prisiljena, oddati svo
svojo zalogo zgolj proti majhnemu pla-
čilu delavnih moči. Pooblaščen sem izvr-
šiti ta nalog. Pošiljam torej vsakomur
sledede predmete le proti temu, da se
mi povrne gl. 6-60 in sicer:
6 komadov najfinjših namiznih nožev s
pristno angleško klinjo;
6 kom. amer. pat. srebrnih vilic iz enega
komada;
6 kom. amer. pat. srebrnih jedilnih žlic;
12 kom. amer. pat. srebrnih kavni žlic;
1 kom. amer. pat. srebrna zajemalnica
za juho;
1 kom. amer. pat. srebrna zajemalnica za
mleko;
6 kom. ang. Viktorija čašice za podklado;
2 kom. efektivnih namiznih svečnikov;
1 kom. cedilnik za čaj;
1 kom. najfin. sipalnice za sladkor.
42 komadov skupaj samo gl. 6-60.

Vseh teh 42 predmetov je poprej
stalo gl. 40 ter jih je moči sedaj dobiti
po tej minimalni ceni gl. 6-60. Ameri-
čansko patent srebro je skozi in skozi
bela kovina, ki obdrži bojo srebra 25 let,
za kar se garantuje. V najboljši dokaz,
da leta inserat ne temelji na
nikakšni slepariji
zavezujem se s tem javno, vsakemu, ka-
teremu ne bi bilo blago všeč, povrni
brez zadržka znesek in naj nikdar ne
zamudi ugodne prilike, da si omisli to
krasno garnituro, ki je posebno prikladna kot
prekrasno
svatbeno in priložnostno darilo
kakor tudi za vsako boljše gospodarstvo.
Dobiva se edino le v (211-26)
A. HIRSCHBERG-a
Eksportni hiši američanskega pat. srebrnega blaga
na Dunaji II., Rembrandtstr. 19/M. Telefon 14597.
Pošilja se v provincijo proti povzetju,
ali če se znesek naprej vposlije.
Čistilni prašek za njo 10 kr.
Pristno le z zraven natisnjeno varst-
veno znamko (zdrava kovina).
Izvoleček iz pohvalnih pism.
Bil sem s pošiljavo krasne garniture jako
zadovoljen. Ljubljana.
Oton Bartusch, c. in kr. stotnik v 27. pešpolku.
S pat. srebrno garnituro sem jako zado-
voljen. Tomaž Rožane, dekan v Mariboru.
Ker je Vaša garnitura v gospodinjstvu jako
koristna, prosim, da mi pošljete še jedno.
St. Pavel pri Preboldu.
Dr. Kamile Bühm, okrožni in tovarniški zdravnik.

motori na veter
za zajemanje vode iz globoko ležečih
vrelcev za mesta, občine, graščine, to-
varne, vrtove, za napeljevanje vode na
njive in travnike itd. na vsako višino
in daljavo, ki brez vsakih drugih stro-
škov zajemajo vodo. — Naprava
vodovodov,
kopalnic, klosetov, vodomotov, samodelnih napajalšč itd.
Proračuni in projekti gratis in franco.
Ant. Kunz v Morav. Granicah
(Mähr. Weisskirchen) Moravsko.
Največja in najstarejša slovanska specialna tovarna za
vodovode in sesalke v državi. (1459-5)

Pevsko in glasbeno društvo v Gorici
razpisuje (1775-3)
mesto pevovodje
učitelja glasovirja in gosli.
Ponudbe s priloženimi spričevali do
15. avgusta na društveno vodstvo.

Nova rast las!
Nobene pleše več!

Občudovanja vredno kozmetično sredstvo, katero
može, ženi in otroku podeli krasne lase. — Zabra-
njuje izpadanje las, odstranjuje prhljaje, in napravi
vsake lase težke, dolge in svilnato mehke. Prezgodaj
osiveli lasje zadobe brez barvanja zopet svojo na-
ravno barvo.

Pod imenom „Lovacrin“ znašli so v
Ameriki kozmetikum, ki je povsem ratlinski
produkt in za najnežnejšo kožo popolnoma ne-
škodljiv. — Nikakega vzroka ni, zakaj bi Vi ali
Vaši otroci imeli slabe in redke lase. Zdravi lasje
nas varujejo po leti in po zimi in brez zdrave
rasti las so otroci in odrasli vedno podvrženi
prehlajenju. Bolezen materina ali otrokova ugo-
nobi dostikrat korenine las, in narava potrebuje
leta, da nadomesti ta nedostatek. Kdo bi mogel
torej dvomiti o lastnostih tega čudovitega sred-
stva pri tisočih potrdilih, katera imamo od oseb,
katerih verjetnost je vzvišena nad vse dvome.

V nekem pozornost vzbujajočem članku v
v „Medicinisches chirurgisches Centralblatt - u“,
Dunaj št. 52 od 27. decembra 1901 poročajo, našte-
vajoč konkretne slučaje, znani dunajski zdravnik
dr. med. A. Kulczycki o svojih poskusih in si-
ljajnih uspehih, ki jih je dosegel z „Lovacri-
nom“. Iz teh zanimivih podatkov se z neovrg-
ljivo jasnostjo razvidi, da imajo v „Lovacrinu“
zelo znamenito in zanesljivo sredstvo proti pleši,
izpadanju las in prhljajem.

Sedaj ni nobenega opravičila za luskino izpa-
danje las ali plešo, kakor kaže jasno gorenja slika.

Nekaj zdravniških sodb:

Vaš „Lovacrin“ je tukaj v šestih slučaji
Seborrhoe (prhljaj) z Effluviumom (izpadanje las)
izvrstno služil in jaz ne bom zamudil, istega v
pripravnih slučaji opet vporabiti. Na vsak način
Vas prosim, da mi pošljete še 3 steklenice „Lo-
vacrina“. Med. dr. Ladislav Vornicki, Lvov. — Od
Vas mi poslanim „Lovacrinom“ sem v štirih slu-
čaji prezgodnje pleše, oziroma bolehavega izpa-
danja las dosegel celo prijetno izboljšanje in bom
istega v svoji praksi vedno rad priporočal. Med.
dr. Josip Karos, Budimpešta. — Po Vašem pri-
poročilu sem „Lovacrin“ vedkrat vporabljal in
lahko resnici na ljubo potrdim, da mi je isti
proti tvoritvi luskin in v sorodnih slučaji jako
dobro služil, radi česar ga bom še nadalje pri-
poročal. Med. dr. Ludvik Garner, Leoben (Ogrsko).
— Z „Lovacrinom“ sem dosedaj zelo zadovoljen.
To je prvokrat, da zadovoljvam zaupanje v kako
sredstvo zoper izpadanje las. Sam na sebi sem
opazoval antiseborrhoični učinek in sem zapazil,
da poganjajo na poprej golih mestih majhni lasje.
Jaz ga bom pretežkrat tudi v svoji domovini.
Med. dr. Kazimir Schamet, Lvov. — Ako se
vspehi ne izpremene, sem z „Lovacrinom“ zelo
zadovoljen. Očisti kožo mlo in krepijo in pri
tem se opazja tudi pomnožena rast las. Prvi uč-
nek sem opazoval sam na sebi in sem bil zelo
vesel eklatantnega uspeha. Med. dr. Franc Ernst,
Tomasey, Ogrsko. — Vaši želji rad ustrežem in
potrdim, da mi je „Lovacrin“ v slučaji Se-
borrhoe (tvoritev prhljajev) izvrstno služil, po-
sebnost pri začetku izpadanja las. Med. dr. Julius
Korn, Klausenburg (Sedmogorško).

Medtem, ko je „Lovacrin“ namenjen, da
zabranjuje pri starejših osebah prhljaje, izpadanje
las in plešo, je važno za vsako mater, da ve, da
se nahaja kozmetično sredstvo, katero pripravi
njihovim malim ljubljencem divne kite.
Cena veliki steklenici „Lovacrina“, ki
zadostuje za več mesecev, 5 K, 3 steklenice 12 K,
6 steklenice 20 K. Pošilja se proti poštnemu po-
vzetju ali takojšnji vposiljavi denarja po avstrij-
škem skladišču. M. Feith, Dunaj VII., Maria-
hilferstrasse Nr. 38. (1809)

Razno pohištvo
se po ceni proda.
Resljeva cesta 9 (Fuxova hiša).
Vpraša se pri hišniku. (1762-3)

Vsakdo čitaj in naroči!
Gosje perje samo 60 kr.
Za nabasanje odej (pernic), podzglav-
nikov in postelj razpošiljam čisto novo,
sivo gosje perje, z roko sčehano, pol kile
samo 60 kr. in isto boljše vrste samo
70 kr. v poštnih zavojih po 5 kil po povzetju.
J. Krasa, trgovina posteljne perja
Smlekov pri Pragi. (1805)
Zamenjati je dovoljeno.

Proda se veliko
lepih parcel
(stavbišč) (1812-1)
v Ljubljani (mestni pomerij) po 2¹/₂, 3,
4, 6, 8 in več kron kvadratni meter.
Več pove: c. kr. konces. bureau za
realitetni promet: **J. M. Plautz** v Ljub-
ljani, Rimska cesta št. 24.
Kulantna izvršitev naročil.

Vničujte
muhe
najnevarnejše prenašalke bolezenskih in
kužnih tvarin. (415-139)
Najboljše sredstvo je ameriški
Tanglefoot
ki se dobi v vsaki boljši prodajalnici po 5 kr. pola.

Gospica
koja ima veselje do trgovine,
3 nekolikim premoženjem v
gotovini, ne preko 25 let
stara, blagovoli naj v surho
bližnjega spoznanja, oziroma
glede ženitve s trgovcem na
deželi vposlati sliko pod:
„štev. 1873 poste restante
Ljubljana I.“ (1785-2)

GRAND PRIX
PARIS 1900
CHOCOLAT
SUCHARD
CACAO
LE GOUTER
C'EST
L'ADOPTER

RONCEGNO
Maj oktober, 535 m nad morjem, slavnoznano
železito-arzenovo kopališče
1¹/₂ ure od Trento oddaljeno. Železnica Trento-
Roncigno-Tezze. (995-14)
(Anemija, kloroza, malarija, ženske, poltne,
živčne bolezni, Diabetes, oslabelost.)
Uredba I. vrste.
Čudo krasna lega, obdana z 80.000 m velikim,
senčnatim parkom starega smrečja. Novo opre-
mljene svetlobne in hidroelektrične kopeli, zander
aparati, popolna hidroterapija, 200 sob in saloni,
električna razsvetljava, lastni vrelci za pitno
vodo. Planinsko, suho podnebje, središče za iz-
lete, šport. VIII. mejnarodni lawn-tennis turnir,
dobitki 2000 K. Vsak dan 2 kopališka koncerta.
Kompletno preskrbljeno od 11 K naprej. Medi-
cinsko vodstvo ima dr. A. Gazzoletti. Pojasnila
in prospekte daje gratis ravateljstvo.
Pitno zdravljenje uporablja se celo leto.

Papir za svalčice
brez glicerina
in cigaretne
stroč-
nice
A i D
Naj-
boljši
izdelek
sedanjega
časa!!
Dobiva se v Ljubljani v prodajalnicah
specialitet:
Vaso Petričič, Anton
Krisper, Mestni trg, Ivan
Kordik, Prešernove ulice. 1550-3

Fotografčni atelije
na sv. Petra
cesti št. 27
L. Krema.
Solidna in cena izdelava slik vsake velikosti.
Izložbe: na Sv. Petra cesti, v Prešernovih
ulicah in v „Zvezdi“.

Največja zaloga navadnih do najfinjših
otroških vozičkov
in navadno do najfinjših
žime.
M. Pakič
Ljubljana.
Neznani naročnikom se pošilja s
povzetjem.

Josip Reich
likanje sukna, barvarija in
kemična spiralnica na par
Poljanski nasip — Ozke ulice št. 4
se priporoča za vsa v to stroko spadajoča
dela.
Postrežba točna. — Cene niške.

A. KUNST
Ljubljana, Židovske ulice št. 4.
Velika zaloga obuval
lastnega izdelka za dame, gospode in otroke
je vedno na izbero.
Vsakršna naročila izvršujejo se točno in
po nizki ceni. Vse mere se shranjujejo in
zaznamujejo. Pri sunanjih naročilnih bla-
govnih naj se vzorec vposlati.

Klobuke
najnovejše fačone
priporoča po najnižji ceni
Blaž Jesenko
Ljubljana, Stari trg št. 11.

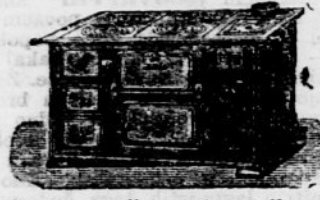
Avgust Repič, sodar
Ljubljana, Kolizejske ulice št. 16
(v Trnovem) 32
izdeluje, prodaja in popravlja vsakovrstne
sode
po najnižjih cenah.
Kupuje in prodaja stare vinske posode.

Ign. Fasohing-a vdove
ključavničarstvo
Poljanski nasip št. 8 (Relchova hiša)
priporoča svojo bogato zalogo
štedilnih ognjišč
najpriljubljenejših kakor tudi najfinjših, z žolto
medjo ali mesingom montiranih za obklade z
pečnicami ali kahlami. Popravljanja hitro in
po ceni. Vnanja naročila se hitro izvršijo.

Pisar
z lepo pisavo se sprejme v notarski
pisarni v Ilirski Bistrici. Oni, kateri imajo
že nekoliko prakse, imajo prednost.
Vstop in plača po dogovoru.
(1808—2) **Dr. A. Žnidarič**
c. kr. notar v Ilirski Bistrici.

Trgovska akademija
v Inomostu.
(Trirazredna s pripravljalnimi tečajem.)
Šolsko leto 1902/1903 se začne
16. septembra. Šolnina znaša 120 K.
Vsi absolventi akademije imajo
pravico do enoletne prostovoljne
službe. — Pojasnila daje vsak čas
ravnateljstvo akademije.
(1808—4)

Nihče
naj ne zamudi zgledati se radi prevzetja
agenture jako stare menjalnice za prodajo
postavno dovoljenih državnih in posojilnih
srečk na obroke. Najvišja provizija, pred-
ujem, eventualno stalna plača. Ponudbe
pod šifro »K. A. 8841« na Haasenstein &
Vogler, Dunaj. (1534—5)

„Triumph“ štedilna ognjišča

za domačije, ekonomije, restavracije, zavode itd.
Priznana izboren fabrikat. Jako veliko se prištedi
na kurjavi. (780—26)
Dobiva se v vsaki večji železnicarji trgovini.
Tovarna štedilnih ognjišč „Triumph“
S. Goldschmidt & sin
Wels na Gorenje Avstrijskem.

Eden ali dva (1740—2)
trgovska vajenca
zmožna slovenskega in nemškega jezika
se sprejmeta takoj v trgovini z železnino
Karol Kavšeka nasl.
Schneider & Verovšek, Ljubljana.

Tovarniška zaloga
šivalnih strojev
IVAN JAZ
v Ljubljani, Dunajska cesta št. 17.
Zastopstvo
najbolje (1042-14)
renomiranih
Dürkopp - koles
in
Waffenräder.

Mineralne vode in
Mineralni produkti
vse iz najbolj priporočenih vrelcev, ima vedno
sveže v zalogi (1419—7)

Peter Lassnik
Wolfave ulice št. 1.
Dobre cenene ure
s 3letnim pisanim jamstvom
razpošilja zasebnikom
prva tovarna za ure v Mostu
HANNS KONRAD
ekspozitna hiša ur in zlatnine
Most (Brux) št. 64 Češko.
Dobra nikelnasta remontoarka 3.75
Prava srebrna remontoarka 5.80
Prava srebrna verižica 1.20
Nikelnasti budilec 1.95
Moja tverda je odlikovana s c. kr. orlom, ima
zlate in srebrne medalje razstav ter tisoč in
tisoč priznanih pisem. (2768—65)
K. Ilustrovan katalog naslov in poština gratis.

C. kr. priv. tovarna za cement
Trboveljske premogokopne družbe v Trbovljah
priporoča svoj pripoznano izvrsten **Portland-cement** v vedno enakomerni,
vse od avstrijskega društva inženirjev in arhitektov določene predpise glede tlakovne in od-
porne trdote daleč nadkrijujoči dobroti, kakor tudi svoje priznane izvrstno **apno**.
Priporočila in spričevala
raznih uradov in najstrovejših tvrdk so na razpolago.
Centralni urad: (924—16)
Dunaj, I., Maximilianstrasse 9.

Na prodaj je
jako lepo, obširno posestvo
ki leži ob državni cesti med Novim mestom in Zagrebom, takorekoč v sredini med Novim
mestom in Krškim, z enonadstropno hišo, v kateri se nahaja že dobrih osemdeset let jako
dobro obiskovana gostilna, s prostornim gospodarskim poslopjem, dvema hlevoma, z velikim
senčnatim gostilniškim vrtom, z ledenico tik hiše in kegljiščem, z lepim sadnim vrtom,
njivami in travniki v najbližji bližini hiše in rodovitnim vinogradom, kateri je zasajen z
amerikanskimi trtami, ima lepo lego in meri okoli treh orlov.
Natančnejša pojasnila in pogoje, kateri so jako ugodni, daje **Aleksander**
Hudovernik, c. kr. notar v **Kostanjevici**. (1828—1)

FRAN CHRISTOPH-ov
svetli lak za tla
je brez duha, se hitro suši in dolgo traja.
Christoph-ovo zrcalno svetlo voščilo
za trde parkete, najboljši vpuščevalni izdelek, se ne prileplja po uporabi, ne
diši neprijetno; doseže se z njim lepa zrcalnosvetla tla. (619—8)
V Ljubljani: **A. Stacul**, v Kranju: **F. Dolenz**.

Živiljska vzajemna zavarovalnica
v Gotha.
Stanje zavarovanj dne 1. junija 1902:
815 $\frac{1}{2}$ milijonov mark.
Bančni fond 1. junija 1902: 271
Dividenda v letu 1902: 30 do 135% letne "normalne"
premijs, po načinu in starosti zavarovanja.
(405—8) Zastopnik v Ljubljani: **Ed. Mahr**.

Št. 1001.
Odda se stavba
prizidka k gimnazijskemu poslopju v Kranju, obsegajoča tri
učne sobe in preložitve stranišč.
Pismene, postavno kolekovane ponudbe, v katerih je ponudene svote s števil-
kami in besedami zaznamovati, so do **8. avgusta t. l.** pri podpisnem mestnem
predstojništvu z varščino 500 K vložiti.
Načrti, izkaz enotnih cen in pogoji so v uradnih urah vsakemu v občinskem
uradu na razpolago.
Mestno predstojništvo v Kranju
dne 29. julija 1902. (1815—2)

Fersan-Cacao
FERSAN-CACAO je železito, redilno in krepilno sredstvo, ki množi kri in jači živce, ter
je jako okusno in lahko prebavljivo. Vprašajte svojega zdravnika.
Glavna zaloga za Kranjsko: (1156—12)
Josip Mayr, lekarna „pri zlatem jelenu“ v Ljubljani.

Op. št. S 2/2/1. **Konkurzni edikt.** (1706—1)
C. kr. okrožno sodišče v Novem mestu je dovolilo otvoritev (trgov-
skega) konkurza čez premoženje pod tvrdko „**Dragotin Novak, trgovina z**
mešanim blagom, pivom in apnom v Trebnjem“ registrovanega
trgovca **Dragotina Novaka v Trebnjem**.
C. kr. dež. sodni svetnik **Anton Klobučar, predsednik sodišča v**
Trebnjem, je imenovan konkurznim komisarjem, gosp. **dr. Andrej Kuhar,**
c. kr. notar v Trebnjem pa začasnim upraviteljem mase.
Upniki se pozivljajo, da pri roku, ki je določen na **12. avgusta 1902** pred-
poldne ob 9. uri pri c. kr. okrajnem sodišču v Trebnjem stavijo svoje predloge glede
potrjenosti za zdaj nastavljenega ali o imenovanju drugega upravitelja mase in njego-
vega namestnika ter volijo odsek upnikov.
Dalje se pozivljajo vsi oni, ki hoté staviti kot konkurzni upniki kako zahtevo,
da naznanijo svoje terjatve, tudi če bi o njih bila začeta kaka pravna obravnava
do dne **15. septembra 1902**
pri tem sodišču ali pa pri c. kr. okrajnem sodišču v Trebnjem, po predpisih konkurz-
nega reda ter se zgledajo istotam pri na dan **25. septembra 1902** dopoldne
ob 9. uri določenem likvidacijskem dnevu za likvidacijo in določitev povrstnega reda.
Upniki, kateri zamudijo rok zgleditve, imajo nositi vse stroške, kateri nastanejo
z novim sklicevanjem upništva ter pregledom poznejše zgleditve, kakor tudi posa-
meznim upnikom ali pa masi nastale stroške, ter so izključeni od na podlagi pravil-
nega razdelilnega načrta že izvršenih razdelb.
Pri likvidacijskem dnevu prisotni zglašeni upniki imajo pravico, po prosti volitvi
namesto masnega upravitelja, njegovega namestnika ter članov odbora upnikov, ki
so do tedaj poslovali, postaviti druge osebe svojega zaupanja.
Likvidacijski dan se določi ob enem kot pogodilni dan.
Daljše objave tekom konkurzne obravnave se bodo zglašale v uradnem listu
»Laibacher Zeitung«.
Upniki, ki ne stanujejo v Trebnjem ali pa v njega bližini, morajo pri zgleditvi
imenovati istotam stanujočega pooblaščenca za prejem vročitve, v nasprotnem slučaju se
imenuje na ukaz konkurz. komisarja zanje na njih škodo in stroške vročilen pooblaščenec.
C. kr. okrožno sodišče v Novem mestu,
odd. I, dne 29. julija 1902.

-ovi šivalni stroji

so najbolj šl.

To sliši sicer kupec o vsakem izdelku in od vsakega agenta, ki navadno niti ne ve, kako se upelje nit v šivalni stroj, tem manj, kako isti šiva, toda jaz sem se v dveletnem svojem poslovanju v Pfaffovi tovarni za šivalne stroje, kakor tudi v raznih tovarnah Nemčije in Avstrije uveril, da se ne dela z nobenim drugim strojem tako natančno, kakor s Pfaffovim.

Pfaffovi šivalni stroji delajo celo po 10letni rabi še vedno brezšumno.
Pfaffovi šivalni stroji so nepresegljivi za domačo rabo in za obrtne namene.
Pfaffovi šivalni stroji so posebno pripravljeni za umetno vezenje ter se poučuje brezplačno.
Pfaffovi šivalni stroji se prodajajo z enomesečno poskušnjo ter s pismenim jamstvom za 10 let.

Nihče naj ne zamudi pred nakupom si ogledati Pfaffove šivalne stroje.

Zaloga Pfaffovih šivalnih strojev v Ljubljani, Sv. Jakoba trg

F. TSCHINKEL.

(170-13)

Popravljajo se vse vrste šivalnih strojev in koles najceneje.

Št. 8798.

Razglas.

(1806-1)

Izpraznjena je služba

provizoričnega deželnega živinozdravnika:

1.) V Metliki. S to službo so združeni dohodki letnih 1400 K, in sicer je v pokritje te svote zagotovljen iz deželnega zaklada znesek 800 K, dočim sta se mestna občina Metlika in sodni okraj Metlika zavezala prispevati v to svrhu po 300 K.

Dotični živinozdravnik je dolžan brezplačno ogledati meso v mestu Metlika ter živino, ki se prižene tje kaj ob letnih semnjih ter tedenskih tržnih dnevih.

2.) V Ribnici. S to službo je združen letni užitek 800 K iz deželnega zaklada in nadaljni užitek 400 K iz blagajnic občin Ribniškega sodnega okraja.

Prosilci za eno ali drugo teh služeb naj pošljejo svoje prošnje z dokazili o starosti, znanju slovenskega in nemškega jezika in o živinozdravniški usposobljenosti

do 25. avgusta t. l.

podpisanemu deželnemu odboru.

Od deželnega odbora kranjskega.

V Ljubljani, dne 26. julija 1902.

Kje se dobé najbolj zanesljive

mlatilnice, gepeljni in čistilnice

(pajklji)?

v skladišču pri **Žran Zemanu v Ljubljani**

Poljanska cesta pri „Korenju“.

Tam se tudi bobé vsake druge vrste stroji, trombe, cevi za vodovode in posamezni deli za stroje po nizki ceni! (1817-1)

Čudovito glasbeno orodje!

Novo! Novo!

Trombino

je najbolj senačna iznajdba sedanjega časa. To glasbeno orodje, ki se je v vseh društvenih krogih tako hitro priljubilo, je izvrstno in elegantno narejena trompeta z močnim glasom, na katero moremo trobiti, samo ako se pridenejo k temu pristojni trakovi z notami, torej brez učenja, brez znanja not in brez napora, takoj vsako melodijo. — Trombino vzbuja povsod velikanski efekt in to tembolj, ako kdo v kaki družbi naenkrat nastopi kakor kak najizvrstnejši godec, dočim prej o taki spretnosti nihče ničesar ni slutil.

Najlepša zabava za hišo, društva, veselice, izlete (tudi s kolesi). Vsak trak z notami ima 1-2 igri (pesni, plese, koračnice itd.) in vsakemu instrumentu je priložen bogat imenik pesmij.

Trombino stane z lahko umevnim navodilom:

I. vrsta, jako fino poniklana z 9 glasovi	2 gld. 50 kr.
II. „ „ „ „ 18 „ „ „ „ 5 „ „	— „ —
Trakovi z notami za I. vrsto	— „ —
„ „ „ „ II. „ „ „ „ 30 „	— „ —

Razpošilja po poštne povzetju:

Henrik Kertész (1798-2)

Dunaj I., Fleischmarkt 9-55.

Prodaja na drobno in debelo. Ceniki brezplačno.

Klobuke

najnovejši facone
priporočam po nizki ceni.

J. S. Benedikt

Ljubljana, Stari trg, tik moje glavne prodajalne na voglu.

Darila za vsako priliko!

Frid. Hoffmann
urar

v Ljubljani, Dunajska cesta

priporočam svojo največjo zalogo vseh vrst žepnih ur zlatih, srebrnih, iz tule, jekla in nikla, kakor tudi stenskih ur, budilk in salonskih ur, vse samo dobre do najfinejše kvalitete po nizkih cenah.

Novosti v žepnih in stenskih urah so vedno v zalogi.

Popravila se izvršujejo najtočneje.

Št. 549-

Razpis službe.

(1776-2)

Pri okrajni hranilnici v Slovenjem gradu je popolniti

službo 2. uradnika

z letno plačo 1600 kron ter s pravico do 5 doklad, vsaka po 200 kron.

Neoženjenim se podeli tudi prosto stanovanje v hranilničnem poslopju.

Služba se odda najprej provizorično za eno leto; po preteku enega leta pa definitivno, ako se je ista povoljno opravljala, in sicer s pravico do pokojnine po dotičnih naredbah hranilnice.

Zahteva se popolno znanje obeh deželnih jezikov v govoru in pisavi, nadalje dokaz izvežbanosti v manipulaciji in računstvu, ki se potrebuje pri hranilničnem uradovanju.

Vložiti je tudi kavicje 1000 kron.

Prosilci naj pošiljajo svoje s prilogi primerno opremljene prošnje podpisaneu ravnateljstvu

do 15. avgusta 1902.

V prošnjah se naj tudi določno izjavijo, kdaj zamožejo nastopiti službo.

Pavnateljstvo okrajne hranilnice v Slovenjem gradu

dné 22. julija 1902.

Največje, najhitrejše ter najvarnejše vrste velikanskih parnikov, ki vozijo

v Ameriko.

Hamburg-New York le 6 dni.

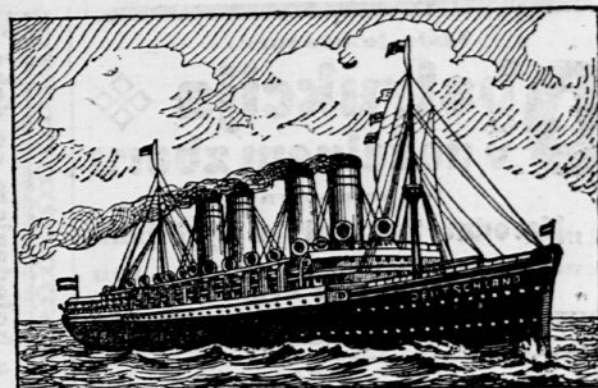
Vozne karte po najnižjih cenah za vse razrede prodaja ter daje pojasnila točno in brezplačno (1223-15)

oblastveno potrjena

agentura Hamburg-Ameriške Inje

v Ljubljani, Marijin trg št. 1

nasproti frančiškanski cerkvi.

Št. 144/pr.

Razpis.

(1792-1)

Podpisani deželni odbor razpisuje sledeče službe:

1.) pri deželnem tajništvu službo revizorja s plačo 2.600 K in aktivitetno doklado 500 K na leto ter s pravico do dveh v pokojnino vstevnih petletnic po 200 K.

Prosilci za službo revizorja, kateri bode imel v prvi vrsti nadzorovati poslovanje občin na Kranjskem, morajo dokazati, da so dovršili juridično-politične študije in da so napravili praktični izpit ali za politično ali pa za sodniško poslovanje. Ako takih prosilcev ni, se bo oziralo tudi na prosilce, kateri dokažejo, da so za upravno poslovanje dobro izvežbani;

2.) pri deželnem stavbnem uradu;

a) službo nadinženirja s plačo 4.000 K in aktivitetno doklado 700 K na leto ter s pravico do dveh v pokojnino vstevnih petletnic po 400 K;

b) eventualno službo inženirja s plačo 3.200 K in aktivitetno doklado 600 K na leto ter s pravico do dveh v pokojnino vstevnih petletnic po 200 K;

c) eno, eventualno dve službi stavbnih pristavov s plačo po 2.000 K in aktivitetno doklado 400 K na leto ter s pravico do dveh v pokojnino vstevnih petletnic po 200 K.

Prosilci za službe pod a, b in c morajo dokazati, da so dovršili tehnične študije za inženirsko stroko.

Prosilci za razpisane službe predložijo naj svoje z dokazili o starosti, znanju slovenskega in nemškega jezika ter s pričevali o usposobljenosti, podprte prošnje

do 25. avgusta t. l.

podpisanemu deželnemu odboru, in sicer oni, ki so že v kaki javni službi, potom predpostavljene oblasti.

Deželni odbor vojvodine Kranjske v Ljubljani,

dné 25. julija 1902.

Založena 1847.

Založena 1847.

Tovarna pohištva

J. J. NAGLAS

v Ljubljani

32

Zaloga in pisarna:

Turjaški trg št. 7

Tovarna s stroji:

Trnovski pristan št. 8-10

priporočam po najnižji ceni:

oprave za spalne sobe, oprave za jedilne sobe, oprave za salone, žimnate modroce, modroce na peresih, otroške vozičke, zastore, preproge itd.

Optični zavod
J. P. GOLDSTEIN

Ljubljana, Pod trančo 1

priporočam svojo veliko zalogo vsakovrstnih očal, lovskih in potnih daljnogledov ter vseh optičnih predmetov.

Zaloga in edina prodaja

monogramov

za zaznamovanje perila.

Zaloga

grammophonov

ki igrajo izrečno močno in natančno.

Pri nakupovanju
suknenega in manu-
fakturnega blaga
se opozarja na trdko

HUGO IHL

v Ljubljani

v Špitalskih ulicah šte. 4.

Velika zaloga

suknenih ostankov.

Važno! Važno!
gospodinje, trgovce, živinorejce.

Najboljša in najcenejša postrežba
za droge, kemikalije, zelišča, cvetja, kore-
nine itd. tudi po Knepu, usne vode in zobni
prašek, ribje olje, redilne in posipalne moka
za otroke, dišave, mila in šploh vse toaletne
predmete, fotografske aparate in po-
trebščine, kirurška obvežila vsake vrste,
sredstva za desinfekcijo, vosek in paste za
tla itd. — Velika zaloga najfinjšega ruma
in konjaka. — Zaloga svežih mineral-
nih vod in solij za kopel. 31

Oblastv. konces. oddaja strupov.
Za živinorejce
posebno priporočljivo: grenka sol, dvojna sol,
solter, encjan, kolmož, krmilno apno i. t. d.
Vnanja naročila izvršujejo se točno in solidno.

Drogerija Anton Kanc

Ljubljana, Šelenhurgove ulice št. 3

Alojzij Kraczmer prodaja in izposojevalnica glasovirjev in harmonijev
Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 6.

Največja zaloga glasbenega orodja.
Zastop dvrne trdke bratov Stingi na Dunaju.
Ubiralec glasovirjev v glasbenih zavodih:
„Glasbena Matica“ ter „Filharmonično dru-
štvo“ v Ljubljani.
Lastna delavnica za popraviljanje.

FRANJA MERŠOL * Ljubljana *
Mestni trg 18

priporoča svojo bogato zalogo pričetih in izvršenih ženskih ročnih
izdelkov, vsakovrstnih, jako ličnih vezenin, krojaških potrebuščin, ter
raznega drobnega blaga — vse po zelo zmernih cenah.
Monogrami in risarije se v poljubnih bojah in slogih vvezujejo na vsa-
keršno blago. — Zunanja naročila se izvršujejo točno in ceno.

Fran Bergant

Ljubljana, Sv. Jakoba trg št. 6

nasproti cerkve sv. Jakoba

priporoča svojo

špecerijsko in delikatesno

Na debelo. trgovino. Na drobno.

Špecialitete:

Doma žgana kava.

Šunke in salame.

Garantirano pristen rum,

konjak, ruski čaj ter

raznovrstna južna vina.

Izšla je brošura:

Obstrukcija
v deželnem zboru

ter se dobiva

v „Narodni tiskarni“ v Ljubljani.

Cena 20 vin., po pošti 24 vin., 100
komadov 10 kron.

Koroški

rimski vrelec

najfinjša planinska kislavoda,
izkušena pri vsakem nahodu,
posebno otroškem, ob slabem
prebavljanju, pri boleznih na
mehurju in ledvicah. (18-31)

Dobiva se v večjih špecerijah, vinskih in deli-
katesnih trgovinah. Zastopstvo Fr. Rojnik,
Ljubljana, Pred škofijo št. 22.

Velika zaloga

(114-59)

Styria-, franco-
skih Peugeot-
Stefanie-koles

pristnih Jos. Reit-
hoffer sinov

Pneumatik

katero nudim po isti
ceni, kakor tovarna.

Pristne švicarske žepne ure, budilke, stenske ure,
veržice, prstane itd. itd. Namizne oprave (Besteck).

Najboljši šivalni stroji.

Najnižje cene in jamstvo!

Z vsem spoštovanjem

Fr. Čuden

urar in trgovec, na Mestnem
trgu št. 25, nasproti rotovža.

brezplačno ter poštne prosto.

Prešernove poezije

v novi popolni izdaji 3 žiljenjepisom, literarno-
zgodovinskih, črticami in estetično oceno.
Uredil A. Aškerc. — Elzevir-izdaja (rudeče
usnje 3 zlato obvezo) 3 H, po pošti 3 H 20 h.

Založništvo L. Schwentner v Ljubljani.

1882-1

Pozor! Kolesarji in hribolazci Pozor!

(1790) predno pijete mrzlo pijačo, izpijte kozarček a (2)

Cvekovega brinovca iz Kamnika!

Naznanilo.

Čast mi je naznaniti, da je
kolarski mojster gospod **Josip**
Mentoni iz Ljubljane od 1. av-
gusta t. l. nadalje v moji
tovarni kot prvi kolar.
Ker je g. Josip Mentoni
pripoznan kot strokov-
njak v izdelovanju kočij,
poštinih vozov i. t. dr.,
priporočam se še topleje blago-
hotni naklonjenosti sl. občinstva.

S spoštovanjem

Peter Keršič.

(1800)

Naznanilo.

Vljudno naznanjam, da je moja
kolarska delavnica v starem parnem
mlinu v Ljubljani s 1. avgustom t. l.
prenehala ter pridem imenovanega
dne v tovarno vozov go-
spoda **Petra Keršiča** v
Šiški za prvega kolarja.

Zatorej prosim svoje
prečastite odjemalce kakor
tudi gg. e. kr. poštarje, da
mi še nadalje ohranijo do-
sedaj izkazano zaupanje,
ker upam, da jim bodem mogel tukaj
v novi, solidno urejeni delavnici še
bolje postreči.

S spoštovanjem

Josip Mentoni.

Henrik Kenda Ljubljana.

(1376-15)

**»Krasne najnovjše svile za prati in elegantne
trpežne svilene foulard obleke so ravno
* * * * v veliki izberi dospele. * * * *
Uzerci na zahtevanje franco proti urnitvi.**

Zahvala in priporočilo.

Podpisani se zahvaljujem vsem svojim naročnikom in odjemalcem,
kateri so me skozi 26 let mojega delovanja izdatno podpirali ter ob enem
naznanjam, da je s **1. avgustom prevzel** mojo pekarsko obrt moj
večletni delovodja, gospod

Jakob Trček

kateri se vsem dosedanjim odjemalcem in sl. občinstvu v blagohotno na-
klonjenost prav tople priporoča.

Jernej Janša, pekovski mojster.

Ljubljana, dne 1. avgusta 1902.

(1823)

K sezoni

K sezoni

priporočam svojo bogato zalogo pušk najnovjših sistemov in najnovjše vrste,
revolverjev itd., vseh pripadajočih rekvizitov in munije, posebno pa opozarjam na

trocevne puške

katero izdelujem v svoji delavnici in katere se zaradi svoje lahkote in priročnosti vsakemu
najbolje priporočajo.
Ker se pečam samo z izdelovanjem orožja, se priporočam p. n. občinstvu za mnogo-
brojna naročila ter izvršujem tudi v svojo stroko spadajoče naročbe in poprave točno,
solidno in najceneje.

Z velespoštovanjem

(105-31)

Fran Sevčik, puškar v Ljubljani, v Židovskih ulicah.

Zopetna otvoritev trgovine.

Trgovina z manufakturnim blagom

Friderika Hodscharja

— tukaj na Sv. Petra cesti št. 4 —

„pri Amerikancu“

je zopet otvorjena.